

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2016

aruandeaasta lõpp: 31.12.2016

sihtasutuse nimi: Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus

registrikood: 90005946

tänava/talu nimi, Narva mnt 7a

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihthumber: 10117

telefon: +372 6274171

faks: +372 6274170

e-posti aadress: info@kik.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	30
Bilanss	30
Tulemiaruanne	31
Rahavoogude aruanne	32
Netovara muutuste aruanne	33
Raamatupidamise aastaaruande lisad	34
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	34
Lisa 2 Raha	38
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	39
Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	40
Lisa 5 Materiaalsed põhivarad	41
Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad	42
Lisa 7 Kapitalirent	42
Lisa 8 Kasutusrent	43
Lisa 9 Laenukohustised	44
Lisa 10 Võlad ja ettemaksed	45
Lisa 11 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	45
Lisa 12 Annetused ja toetused	47
Lisa 13 Muud tulud	48
Lisa 14 Jagatud annetused ja toetused	48
Lisa 15 Tööjõukulud	48
Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud	49
Lisa 17 Intressitulud	49
Lisa 18 Intressikulud	49
Lisa 19 Muud finantstulud ja -kulud	50
Lisa 20 Seotud osapooled	50
Lisa 21 Antud sihtfinantseerise kulud keskkonnakaitsevaldk	51
Lisa 22 Antud välisabi kulud projektidele	53
Lisa 23 Sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsed kohust	54
Lisa 24 Välisabi finantseerimisega seotud potentsiaalsed k	56
Aruande allkirjad	57
Vandeauditori aruanne	58

TEGEVUSARUANNE

1. Üldinfo

Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi KIK) on finantsasutus, mis vahendab riigieelarvelisi eraldisi (keskkonnatasudest laekuv raha) ja Euroopa Liidu (edaspidi EL) fondide, välisabiprogrammide, rohelise investeerimisskeemi ning laenuvahendeid keskkonnaprojektide elluviimiseks.

KIK-i eesmärk on avalike vahendite eesmärgipärane ja sihtotstarbeline kasutamine keskkonnakaitse valdkonnades.

KIK-i missioon – suunata iga euro maksimaalselt efektiivselt Eesti inimeste, terve elukeskkonna ja riigi ressursisäästliku arengu heaks.

KIK-i visioon – Eesti ökoloogiline jalajälg on vähenenud tänu KIK-i ja partnerite tõhusale koostööle.

KIK asutati keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamise seaduse alusel. KIK-i asutajaõiguste teostaja on Rahandusministeerium.

KIK täidab Keskkonnaministeeriumi, Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi, Siseministeeriumi ja Rahandusministeeriumiga sõlmitud halduslepingute kohaseid haldusülesandeid.

KIK-i kõrgeim juhtimisorgan on nõukogu, mis kavandab KIK-i tegevust, korraldab KIK-i juhtimist ja teostab järelevalvet juhatuse tegevuse üle. Nõukogus on üheksa liiget, kellest neli nimetatakse Riigikogu otsusega Riigikogu keskkonnakomisjoni ettepanekul ja neli Rahandusministeeriumi poolt (sh kolm liiget keskkonnaministri ettepanekul). Keskkonnaminister on Sihtasutuse nõukogu liige oma ametikoha järgselt.

KIK-i auditikomitee koosneb kolmest nõukogu liikmest. Auditikomitee ülesandeks on nõukogu nõustamine raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise, eelarve koostamise ja majandusaasta aruande kinnitamise valdkonnas ning tegevuse seaduslikkuse osas. Auditikomitee juhib KIK-i struktuuri kuuluva siseauditi funktsiooni tööd. 2016. aastal toimus viis auditikomitee koosolekut.

KIK-i esindab ja igapäevast tööd korraldab alates detsembrist 2016. üheliikmeline juhatus. 13. septembril 2016 kinnitas nõukogu KIK-i juhatuse reglemendi, mille alusel määratleti juhatuse liikmete pädevusvaldkonnad ja töökord. 2016. aastal toimus kokku 23 juhatuse koosolekut.

KIK-i põhitegevus on keskkonnaprojektide rahastamine järgmiste finantsvahenditega:

- laekumised keskkonnatasudest (keskkonnaprogramm);
- Ühtekuuluvusfondi (ÜF) toetused;
- Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) toetused;
- Euroopa Sotsiaalfondi (ESF) toetused;
- heitmekaubanduse kauplemisüsteemi (EL HKS) toetused;
- laenude andmine keskkonnakasutusest laekuvatest vahenditest või krediidiiliinidest.

KIK finantseerib keskkonnalaene vastavalt nõukogu poolt kehtestatud tingimustele nii oma- kui ka välisvahenditest.

2. 2016. aasta tähtsamate sündmuste ja tegevuste kokkuvõte

2.1 Olulised sündmused

- Aprillis otsustas KIK-i nõukogu, et seoses vähenevate ressursitasudega 2016. aastal teist taotlusvooru keskkonnaprogrammist toetuste taotlemiseks ei avata.
- Aprillis toimus poollooduslike alade seminar „Toetused poollooduslike alade säilitamiseks“, mille KIK korraldas koostöös Keskkonnaministeeriumi ja Keskkonnaametiga. Üritusel osales pea 150 inimest. Jagati kogemusi toetuste taotlemisel ja projektide elluviimisel.
- Aprillis sai Kohtla-Järvel valmis seitse aastat väldanud mahukas veemajandusprojekt. Projektiga tagatakse nõuetekohane joogivesi ca 60 000 Kohtla-Järve ja Jõhvi linna ning nendega piirnevate valdade elanikele. Taristu väljaehitamine ja renoveerimine läks kokku maksma 45 miljonit eurot, millest ligi 30 miljonit saadi KIK-i kaudu toetusena Ühtekuuluvusfondist.
- Rahandusministeerium avas aprillis elektroonilise e-toetuse taotluskeskkonna, mis võimaldab esitada elektroonilisi taotlusi EL-i struktuurivahenditest toetuse saamiseks. Eri taotlusvoore koondava keskkonnaga liitusid pilootprojektina sihtasutused KIK ja SA Innove, kes avasid keskkonnas ka esimesed voorud.
- Aprillis otsustas KIKi nõukogu seoses keskkonnatasude seaduse alusel KIKile laekuvate rahade vähenemisega korraldada 2016. aastal seniste 2-3 taotlusvooru asemel ainult ühe taotlusvooru ning 2017. aastal korraldada taotlemist osaliselt ning mitte kõikides rahastatavates valdkondades.
- Mais korraldas KIK koostöös Keskkonnaministeeriumiga neljast üritusest koosneva infoseminaride sarja, kus tutvustati struktuurivahenditest rahastatava ettevõtete ressursitõhususe meetet. Toetusmeetme kogumaht on 136 miljonit eurot ning seda rahastatakse KIK-i kaudu Euroopa Regionaalarengu Fondist.
- Mais selgusid KIK-i korraldatava tudengite energia- ja ressursisäästukonkursi Negavatt kolmanda aasta võitjad. Peaauhinna vääriliseks hindas žürii kolme ülikooli ideed (TÜ, TTÜ, TLÜ). Konkurss Negavatt toimub ka 2017. aastal.
- Septembris valmis OÜ Eesti Keskkonnauuringute Keskuse (EKUK) uuendatud Jõhvi laboratoorium, mis on spetsialiseerunud vee ja õhu kvaliteedi mõõtmistele. Koos labori uue sisustusega läks projekt maksma üle 300 000 euro. KIK toetas ehitustöid ligi 200 000 euroga keskkonnaprogrammist ning enam kui 100 000 eurot maksnud labori sisustuse soetamist Euroopa Regionaalarengu Fondist. Seirejaam teenindab ettevõtteid ja riigiasutusi Ida- ja Lääne-Virumaal, samuti teostatakse riiklikku keskkonnaseiret mõlemas maakonnas.
- Septembris avati renoveeritud Kehra raudteepeatuse ala koos uuendatud teede ja tänavatega. KIK toetas projekti enam kui 784 000 euroga. Tegemist on ühe esimese

valminud projektiga 30-st, mida KIK toetab kokku 13 miljoni euroga Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi meetmest „Raudteepeatuste ühendamine erinevate liikumisviisidega“.

- Oktoobris sai Kohtla-Järve Oru linnaosa KIK-i keskkonnaprogrammist saadud enam kui 600 000 euro toel uue veevarustuse ja reoveepuhastuse süsteemi. Projekt lahendas piirkonnas aastaid kestnud probleemid ebakvaliteetse joogiveega.
- Oktoobris avas KIK kasutajatele uue välisveebi. Lehel saab tervikülevaate tegevusest, mida riik KIK-i kaudu toetab, ning ka juba valminud projektidest. Uus koduleht on kasutajasõbralikum ning võimaldab kiiremini jõuda vajaliku infoni. Lehel saab teavet otsida tegevusepõhiselt, sõltumata rahastusallikast. Kodulehel on nüüd olemas ka mobiili- ja tahvelarvutile mõeldud versioonid.
- Novembris ja detsembris esitlesime esmakordselt kahte KIK-i keskkonnaprogrammist rahastatud uuringut – „Eesti rannikumere reostuse hindamine kalade bioloogiliste kahjustuste kaudu“ ning „Maapinnalähedase osooni õhusaaste ekspositsiooni analüüs ja tervisemõjude hinnang“. Algatuse eesmärk on tuua riigi toetatud uuringud avalikkuse jaoks paremini esile, et nende tulemustest kasusaajate ring oleks suurem. Mõlemat uuringut rahastati keskkonnaprogrammist.
- Detsembris kinnitas KIK-i nõukogu asutuse 2017. aasta eesmärgid ning tegevuseelarve, mis oli 12% väiksem kui 2016. aastal. Seoses töömahu vähenemisega otsustati vähendada koosseisu arvu 13 inimese võrra.
- KIK jätkas toetuse taotlejatele infopäevade ja seminaride korraldamist, kus 2016. aastal osales kokku ligi 900 inimest.

2.2 Areng

KIK-i bilansimaht 2016. aasta lõpu seisuga oli 181,3 miljonit eurot ning 31.12.2015 seisuga vastavalt 203,1 miljonit eurot. Bilansimaht vähenes 21,8 miljoni euro võrra. Tekkepõhine tulude maht keskkonnatasude seadusest tulenevate vahendite osas vähenes võrreldes 2015. aastaga 4,3 miljoni euro võrra ehk 12%. Tulu keskkonnatasudest oli 2016. aastal 30,8 miljonit eurot ning 2015. aastal 35,1 miljonit eurot. Tulu vähenemine keskkonnatasudest 4 miljoni euro võrra oli põhjus negatiivse tulemi tekkimiseks. Teine põhjus negatiivseks tulumiks oli suurem keskkonnaprogrammi projektidele antud toetuste kulu.

Keskkonnaprogrammi laekus KIK-ile 1230 projekti rahastamise taotlust summas 76,8 miljonit eurot. Nõukogu eraldas 2016. aastal 932 keskkonnakaitsele projektile raha kokku 37,9 miljonit eurot. Väljamakseid tehti 35,3 miljonit eurot ehk 3,2 miljoni euro võrra enam kui 2015. aastal.

KIK vahendas 2016. aastal välisabi (ERF, ESF, ÜF) kokku summas 21,4 miljonit eurot, millest 7,6 miljonit eurot perioodi 2007-2013 projektide lõppmakseteks ja 13,8 miljonit eurot perioodi 2014-2020 projektide väljamakseteks.

KIK-i ülalpidamiskulud olid 2016. aastal 4,8 miljonit eurot. Eelneval aastal olid ülalpidamiskulud 5,2 miljonit eurot.

31.12.2016 seisuga kuulus KIK-i koosseisu 93 inimest.

2016. aastal jätkati tulemusjuhtimise süsteemi edasi arendamisega, mis oli ka üks nõukogu poolt kinnitatud Sihtasutuse eesmärkidest. Fookusesse võeti Sihtasutuse strateegiliste, organisatsiooni ja valdkonna (üksuse) tasandi eesmärkide, indikaatorite ja mõõdikute üle vaatamine ja täiustamine. Töö tulemusena on KIKis kasutada tulemuskaardil põhinev eesmärgistamise ja tulemuste hindamise ning mõõtmise mudel. Järgnevatel aastatel on eesmärk see töötajate tasandile viia ja integreerida tulemusjuhtimise süsteemi muudatused ka arenguvestluste protsessi.

2016. aastal viidi läbi töötajate pühendumuse ja tööga rahulolu uuring. Eesmärk oli hinnata ja mõõta personali üldist rahulolu taset pühendumusega, juhtimisega, töökorraldusega, töökeskkonnaga jne. KIK võrdles ennast vastu avaliku sektori organisatsioone ja tulemused olid kõikide uuritavate faktorite osas valdavalt positiivsed ning need ei eelda juhtimises olulisi muudatusi.

Sihtasutuse hanketöö kvaliteedi tõstmise üks eesmärke eelmisel aastal oli suurendada keskkonnahoidlike kriteeriume sisaldavate riigihangete arvu KIK-is, et väärtustada veelgi enam keskkonda hoidvaid ja ressursisäästlikke lahendusi. Ülesanne sai täidetud ja rohkem kui 35 % (2016 eesmärk vähemalt 35 %, 2015 eesmärk 20 %) lihthanke piirmäära teostavatest riigihangetest sisaldasid keskkonnahoidlikke kriteeriume.

IT-arendustöödest keskendus KIK 2016. aastal uue kodulehe loomisele, mille arendamise olid kaasatud mitmed KIK-i kliendid ja partnerid. Jätkus KIKAS-e arendamine, et arvesse võtta muutunud õigusakte ja ärinõudeid ning kasutajate poolt varem esitatud ettepanekuid. Lisaks viidi läbi täiendav KIKAS-e turvatestmine, et veenduda andekogu turvalisuses. Jooksvalt uuendati ka väljavahetamisele kuuluvat riistvara ja tarkvara.

Kvaliteetseks poliitika kujundamiseks on vaja häid uuringuid. Vastavalt koos keskkonnaministeriumiga välja töötatud reglemendile ja koostatud lähteülesandele viidi 2016. aastal KIKi tellimusel OÜ Cumulus Consulting poolt läbi uuring „Loodus- ja keskkonnahariduskeskustele nõuete seadmine“. Uuringu tulemusena koostati ülevaade rahvusvahelisest praktikast loodus- ja keskkonnahariduskeskuste kvaliteedisüsteemist ning võimalikest sobivatest lahendustest Eesti oludesse.

Tänu proaktiivsele kommunikatsioonile ja heale koostööle toetuse saajate ja partneritega sai KIK 2016. aastal meedias kajastusi 3482 korral (eesmärk oli vähemalt 2400), millest 99,5% olid positiivsed või neutraalsed.

Kolmandat korda toimus tudengite energia- ja ressursisäästukonkurss Negavatt. Esikoha sai TÜ meeskond Karbiketrajad, kes töötlevad laborites kasutatavad pipetiotsikute karbid ümber 3D-printerite niidiks. Teise koha sai TLÜ võistkond Loobu Toppingust!, kes sisustab ülikooli populaarseimad kohvikud plastikust korduskasutatavate kohvitopsidega, et vähendada jäätmeteket. Kolmandale kohale jõudis TTÜ Tartu kolledži projekt Smartvent, mis aitab kokku hoida küttekuludelt ja suurte ventilatsioonisüsteemide paigalduselt. 2016. aastaks seatud eesmärk projektide arvu osas täideti 150% ulatuses – laekus rekordiliselt 55 ideed 11 ülikoolist.

Lisaks korraldas KIK sotsiaalmeedias kaks kampaaniat: KIK-i Facebooki lehel toimus

Maakonnasipelga konkurss, et panna inimesi märkama KIK-i toel valminud projekte. Rahvas sai valida üle Eesti valminud 75 projekti hulgast lemmiku igast maakonnast. Nädalaga kogusid projektid 3344 häält, mida oli enam kui poole tuhande võrra rohkem kui möödunud aasta konkursil. Teise kampaania raames said inimesed konkursi Negavatt Facebooki lehel hääletada Negavati III hooaja finaali veel kaks ideed. Hääletus jõudis 82 719 inimeseni ja hääletusel osales 4279 inimest. Mõlemad kampaaniad aitasid kasvatada KIK-i sotsiaalmeedia kanalite jälgijate arvu.

2.3 Ülevaade KIK-i nõukogu 2016. aasta tööst vastavalt riigivaraseaduse § 98 lg-le 1

KIK-i nõukogu pidas 2016. aastal kaheksa koosolekut, millest kaks toimusid elektrooniliselt (hääletamine ja otsuste vastuvõtmine toimus koosolekut kokku kutsumata).

Olulisemad teemad, mida nõukogu koosolekutel käsitleti:

- 16.02.2016 toimus KIK-i 2015. aasta tegevuseesmärkide täitmise hindamine
- 18.04.2016 kinnitati KIK-i 2015. aasta majandusaasta aruanne
- 18.04.2016 kinnitati keskkonnaprogrammi ühe taotlusvooru piirsummad
- 14.06.2016 tutvustati ressursisäästu konkursi Negavatt tulemusi ning kiideti heaks konkursi Negavatt IV korraldamine
- 14.06.2016 muudeti KIK-i juhatuse liikmete pädevusvaldkondasid
- 13.09.2016 kinnitati uus juhatuse reglement
- 6.12.2016 kinnitati konkursi „Aasta keskkonnasõbralik ettevõte“ läbiviimine
- 6.12.2016 kutsuti tagasi üks juhatuse liige
- 6.12.2016 kinnitati keskkonnatasude seaduse alusel rahastavate projektide muudatuste aktsepteerimise ja tagasinõuete esitamise pädevused
- 20.12.2016 kinnitati KIK-i 2016. aasta tegevuseesmärgid ja eelarve
- 20.12.2016 kinnitati KIK-i uus struktuur
- Nõukogu arutas ühe keskkonnaprogrammi taotlusvooru programmiprojekte ja kinnitas nende rahastamisotsused.
- Nõukogule anti kolmel korral ülevaade struktuuritoetuste vahendite kasutamisest.

Igal koosolekul arutati läbi keskkonnaprogrammile laekunud kiireloomulised taotlused ja otsustati nende rahastamine, samuti vaadati läbi keskkonnaprogrammi projektide muudatusettepanekud ja võeti vastu otsused.

2.4 Õigusvaidlused

2016. aastal esitati KIK-ile 11 vaiet KKP, neist kaheksa keskkonnaprogrammi raames ja kolm seoses struktuurivahenditega. KIK rahuldab osaliselt ühe vaide ja jättis ülejäänud rahuldama. Kohtusse kaevati edasi üks rahuldamata jäetud vaidega seotud asi.

2016. aastal lõppesid KIK-ile edukalt kaks kohtuasja. Samuti osales KIK kahes pankrotimenetluses. Koos varasematel aastal alanud kohtuasjadega on KIK-il käesoleva aruande koostamise seisuga menetluses kolm haldusasja ja üks tsiviilasi. Lisaks loetletutele lõppes 2016. aastal KIK-ile edukalt ka kolmas (haldus)kohtuasi seoses Rexest Grupp OÜ-ga.

Õigusvaidlused moodustavad projektide arvust ja mahtudest väga väikese osa. KIK-i hinnangul puudub kohtuasjadel märkimisväärne mõju aruandes esitatud näitajatele, sest kui kohtuvaidluste tulemusel peaks asutama seisukohale, et toetuse saajal on õigus toetust saada, siis rahastatakse asjaomaseid projekte toetuste eelarvetest ning õigusabikulud on ette nähtud KIK-i tegevuskulude eelarves. Kui KIK kohtuvaidlused võidab, kasutatakse vaidlusalustes projektides vabanenud vahendeid teiste projektide rahastamiseks.

2.5 Riskijuhtimine

KIK-i nõukogu poolt 2014. aasta veebruaris kinnitatud arengukavas perioodiks 2014–2020 on üheks strateegiliseks eesmärgiks seatud tugeva riskijuhtimise süsteemi väljaarendamine. Sellest lähtuvalt on riskijuhtimise peamised ülesanded:

- hoida laenukahjum pikema perioodi jooksul alla 0,2% aastas, auditi käigus tuvastatud abikõlbmatute kulude summa alla 1% auditeeritud kogukuludest ning võetud kohustised tasakaalus keskkonnatasude seaduse alusel KIK-ile laekuvate vahenditega;
- arendada edasi tööprotsessidega integreeritud riskijuhtimissüsteemi, rõhuasetusega riskide ennetamisel;
- rakendada riskide hindamise tulemusi iga-aastase tegevuskava ja eelarve koostamisel;
- koolitada ja arendada töötajaid riskijuhtimise valdkonnas.

KIK-i riskijuhtimise fookus on eelkõige pettuse riskidel. 2016. aastal jätkus eelmisel aastal ellu kutsustud kahe KIK-i töörühma tegevus, mille teemadeks on hinnaraamat ja pettuse ohumärgid. 2016. aastal koolitati struktuuritoetuste ja keskkonnaprogrammi töötajaid pettuste ohumärgide teemal ning viidi läbi pilootprojekt KIK-i poolt finantseeritud projektides leitud ohumärgide dokumenteerimiseks. 2016. aasta lõpus sai valmis esimene etapp IT-süsteemi arendusest ohumärgide jooksvaks ülesmärkimiseks menetlusprotsessis. Süsteem on aruande koostamise hetkel testfaasis ning see plaanitakse kasutusele võtta 2017. aasta jooksul.

2016. aasta sügisel toimus KIK-i riskiseminar, mis oma ülesehituselt erines varasemate aastate seminaridest, kus seni on hinnatud peamiselt keskkonnaprogrammi toetuste ja EL-i struktuuritoetuste menetlemise riske. Sellel aastal oli kogu organisatsiooni riskide hindamine suunatud strateegia ülevaatamisele läbi tegevusjuhtimise fookuse. Riskiseminar pakub töövahendeid riskide ennetamiseks järgmisel majandusaastal ning seda korraldatakse juba kaheteistkümnendat aastat.

3. Ülevaade põhitegevuste kaupa 2016. aastal ja eesmärgid 2017. aastaks

3.1 Keskkonnaprogrammi rakendamine 2016. aastal

2016. aastal tegelesid keskkonnaprogrammi üksuse töötajad tõhustamise eesmärgil tööprotsesside analüüsimise ja ülevaatamisega. Lisaks uuendati koostöös Keskkonnaministeeriumiga keskkonnaministri 17. veebruari 2006. aasta määrust nr 13 ja keskkonnaprojektide finantseerimise korda. Uuenduste eesmärk on muuta taotlemise protsess veelgi selgemaks ning kindlustada, et rahastuse saaksid suurima positiivse mõjuga keskkonnaprojektid.

Keskkonnaprogrammi üksus panustas 2016. aastal jätkuvalt toetuse taotlejate ja toetuse saajate informeerimisele ja koolitamisele, korraldades 16 infopäeva, kus osales kokku üle 730 inimese.

Vastavalt kohapealsete kontrollide juhendile viisid üksuse töötajad 2016. aastal läbi perioodil 2010–2015 rahastatud keskkonnaprogrammi projektide järelkontrollidele. Kokku kontrolliti 126 projekti, millele KIK on kokku eraldanud 9,6 miljonit eurot. Kontrolliti 77 ehituslikku projekti (KIK toetussumma 7,6 miljonit eurot) ja 49 mitteehituslikku projekti (KIK toetussumma 2 miljonit eurot). Kontrollitud toetuse saajatest moodustasid suurema osa äriühingud (49), ülejäänud olid omavalitsused (32), mittetulundusühingud või sihtasutused (31), riigiasutused (10) ja avalik-õiguslikud juriidilised isikud (4). Rahastatud keskkonnavaldkondadest kontrolliti kõige rohkem veeprojekte (36) ja looduskaitseprojekte (23). Kohapealsed kontrollid hõlmasid kõiki KIK-i rahastatud keskkonnavaldkondi. Kontrollide tulemusena saab järeldada, et investeeringuid kasutatakse valdavalt sihipäraselt, kuid tuvastati ka mõningaid puudusi. Peale järelkontrollidele tegid üksuse töötajad regulaarseid kohapealseid kontrole projektide elluviimise käigus. Kokku teostati 261 investeeringu kasutamise kohapealset kontrolli.

Üksuse töö tõhustamiseks ja ühiste arusaamade kujundamiseks korraldati jätkuvalt regulaarseid üksuse koosolekuid konkreetsete juhtumite ja KIK-i protseduuride tõlgendamise arutamiseks ning erinevaid keskkonna- ja finantskoolitusi. Tutvumas käidi Saaremaa ja Jõgevamaa projektide arendamisega.

KIK rahastas 2016. aastal keskkonnaprojekte kümne keskkonnakaitse valdkondliku programmi kaudu, seejuures võttis KIK-i nõukogu rahastamisotsuseid vastu ühes voorus. Kokku laekus KIK-ile 1230 projekti rahastamisaotlust summas 76,8 miljonit eurot. KIK-i nõukogu eraldas raha 932 keskkonnakaitsele projektile kogusummas 37,9 miljonit eurot. Valdkondlikult eraldati kõige rohkem raha veemajandusele: 15,6 miljonit eurot.

2016. aasta keskkonnaprogrammi rahastamise otsuste finantsolukord on seisuga 31.12.2016 järgmine:

- eelarvesumma: 37,7 miljonit eurot;
- sõlmitud sihtfinantseerimise lepingute summa: 17,4 miljonit eurot;
- väljamaksete summa: 5,2 miljonit eurot;
- teostatud tööde rahaline maht: 3,7 miljonit eurot.

2016. aasta projektide rahastamine jätkub suures osas 2017. ja 2018. aastal.

2016. aastal jätkus 2015. aasta programmi projektide rahastamine, kuna 2015. aasta programmi raha on alates KIK-i nõukogu rahastamise otsusest kasutatav 24 kuud.

2016. aasta lõpuks oli 2015. aasta programmi rahastamise otsuste finantsseis järgmine:

- eelarvesumma: 37,9 miljonit eurot;
- sõlmitud sihtfinantseerimise lepingute summa: 35,1 miljonit eurot;
- väljamaksete summa: 24,2 miljonit eurot;
- teostatud tööde summa: 23,8 miljonit eurot.

Lisaks jätkus 2016. aastal mitmete 2014. aastal rahastamisotsuse saanud projektide rahastamine ning KIK-i nõukogult pikenduse saanud 2010.–2013. aasta keskkonnaprogrammi projektide rahastamine. Kokku tegi KIK väljamakseid 2016. aastal keskkonnaprogrammi projektide rahastamiseks 35,3 miljonit eurot.

Ülevaade 2016. aasta keskkonnaprogrammi rahastamise otsustest valdkondade kaupa koos välisabi projektide kaasfinantseerimisega (seisuga 31.12.2016):

Jrk nr	Programm	Eelarve seisuga 31.12.16	Sõlmitud lepinguid	Finantseeritud	Tekkepõhine kulu antud toetustest
1	Veemajandus	11 540 088	1 647 809	125 910	283 563
2	Jäätmekäitlus	1 245 672	574 416	346 485	404 492
3	Looduskaitse	3 438 231	1 679 556	992 490	535 166
4	Metsandus	4 023 779	2 892 829	1 386 396	520 006
5	Keskkonnakorraldus	1 718 069	185 477	85 109	91 530
6	Maapõu	2 942 364	2 670 746	981 131	849 451
7	Merekeskkond	506 173	470 717	55 840	55 840
8	Atmosfääriõhu kaitse	1 940 276	365 331	159 255	127 149
9	Keskkonnateadlikkus	2 758 955	1 935 093	837 301	592 382
11	Kalandus	855 863	166 790	42 651	65 143
13	Kaas- ja sildfinantseerimine	6 768 194	4 795 330	158 521	173 737
	KOKKU	37 737 664	17 384 094	5 171 089	3 698 459

3.2. Valdkondlik ülevaade 2015. ja 2016. aasta keskkonnaprogrammi projektide olulisematest tulemustest ja elluviimisest 2016. aastal

3.2.1 Veemajandus

KIK-i nõukogu otsustas 2016. aastal rahastada 58 projekti kogusummas 15,6 miljonit eurot. Alamprogrammide vahel jagunesid rahastatavad projektid järgmiselt:

- veekogude tervendamine – 2 projekti;
- joogiveevarustus – 5 projekti;
- jääkreostus – 3 projekti;
- mittetehnilised tööd – 20 projekti;
- reoveekäitlus – 18 projekti;
- kaasrahastamine – 10 projekt.

2016. aasta projektidest alustati 23 projekti elluviimisega ja lõpetati 3 projekti. 2015. aasta keskkonnaprogrammi 75 projektist oli 2016. aasta lõpuks lõpetatud 37 projekti.

3.2.1.1 Veekogude tervendamise alamprogrammi olulisemad tulemused:

- teostati Piigaste oja vesiveski paisu kalapääsu ehituse ettenägematud lisatööd, et peatada vee lekkimine läbi liigveelaskme maakividest vasakpoolse kaldasamba.

3.2.1.2 Joogiveevarustuse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- projektide tulemusel rajati/rekonstrueeriti joogiveetorustikke ca 49 287 m;
- projektide lõppemise hetkel sai uuest/rekonstrueeritud taristust kasu vähemalt 11 069 inimest ja 195 asutust/ettevõtet;
- ehitati/renoveeriti 17 joogiveepumplat ja 14 joogiveetöötluste komplekti.

3.2.1.3 Jääkreostuse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- projektide tulemusena on likvideeritud ca 3585 tonni reostunud pinnast;
- puhastati territooriumi ca 2705 m² ulatuses.

3.2.1.4 Mitteehituslike tööde alamprogrammi olulisemad tulemused:

- anti välja veekaitsemeetmete käsiraamat põllumajandustootjatele;
- koostati 2 ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni projekteerimise/ehitusprojekti;
- viidi läbi 13 uuringut.

3.2.1.5 Reoveekäitluse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- projektide tulemusel rajati/rekonstrueeriti reoveetorustikku kokku ca 55 899 m;
- ehitati/renoveeriti 28 reoveepumplat ja 12 reoveepuhastit;
- projektide lõppemise hetkel sai uuest/rekonstrueeritud taristust kasu vähemalt 5027 inimest ja 74 asutust/ettevõtet.

3.2.2 Jäätmekäitlus

KIK-i nõukogu otsustas 2016. aastal rahastada 80 projekti kogusummas 2,5 miljonit eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- ohtlike jäätmete käitlemine – 50 projekti;
- tavajäätmete käitlemine – 10 projekti;
- kaasrahastamine – 1 projekt;
- maastikupilti kahjustava kasutusest välja langenud ehitise lammutamine – 18 projekti;
- poolkoksiprügilate ja radioaktiivsete jäätmete hoidla järelhooldus – 1 projekt.

2016. aasta projektidest alustati 64 projekti elluviimisega ja lõpetati 40 projekti. 2015. aastal rahastamise otsuse saanud 87 projektist oli 2016. aasta lõpuks lõpetatud 67 projekti.

3.2.2.1 Ohtlike jäätmete käitlemise alamprogrammi olulisemad tulemused:

- ohtlike jäätmete kogumisringide käigus koguti ja käideldi 164 tonni ohtlikke jäämeid ja 498 tonni eterniiti.

3.2.2.2 Tavajäätmete käitlemise alamprogrammi olulisemad tulemused:

- rajati Rõuge jäätmejaama biojäätmete kompostimisväljak, Võru linna haljastusjäätmete kompostimisväljak ja Roosna-Alliku keskkonnajaama suurjäätmete kogumiskoht;
- täiendati tehniliselt Põltsamaa piirkonna jäätmejaama;
- suuregabariidilisi jäämeid koguti ja käideldi kokku 366,5 tonni.

3.2.2.3 Maastikupilti kahjustava kasutusest välja langenud ehitiste lammutamise alamprogrammi olulisemad tulemused:

- lammutati kokku 64 ehitist (13 tööstusehitist, 17 militaarehitist, 34 põllumajandusehitist);
- lammutamise käigus käideldi ja suunati taaskasutusse kokku 66 544 tonni jäämeid.

3.2.3 Looduskaitse

KIK-i nõukogu otsustas 2016. aastal rahastada 87 projekti kogusummas 3,4 miljonit eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- looduskaitse infrastruktuuri rajamine – 5 projekti;
- looduskaitse arendusprojektid (kavad, inventuurid) – 23 projekti;
- looduskaitse elluviimine (hooldus, kaitse korralduse tegevused) – 56 projekti;

- kaasrahastamine – 3 projekti.

2016. aasta projektidest alustati 59 projekti elluviimisega ja lõpetati 13 projekti. 2015. aastal rahastamise otsuse saanud 152 projektist oli 2016. aasta lõpuks lõpetatud 79 projekti.

3.2.3.1 Looduskaitse infrastruktuuri alamprogrammi olulisemad tulemused:

- hooldati 300 m Salajõe matkaraja pinnasteed;
- Lahepere puhkealale rajati 8 m laiune puidust sild;
- Pokumaale rajati metsaõpperada ja tehti linnuvaatlustorni katusekatte parandustööd.

3.2.3.2 Looduskaitse arenduse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- valmis trükis „Eesti parkide almanahh“ nr 4, tiraaž 1000 eksemplari.
- hüvitati loomade poolt tekitatud kahjud ja kahjude ennetamisega seotud kulutused kokku 148 hüvitise taotlejale kogusummas 299 998,19 eurot;
- viidi läbi metsloomade abistamise ja esmaabi koolitused, osales kokku 115 inimest;
- parkidele koostati kokku 10 hoolduskava ja rekonstrueerimise projekti;
- viidi läbi 9 uuringut.
- viidi läbi Eesti taimede uue levikuatlase välitööd, osales üle 100 botaaniku ja taimehuvilise;
- standarditud meetodika alusel teostati linnustiku inventuurid kümnel Natura 2000 võrgustiku linnualal ja ajakohastati linnustiku info.

3.2.3.3 Looduskaitse elluviimise alamprogrammi olulisemad tulemused:

- maksti loodushoiutoetust, mille käigus taastati elupaiku 2894 ha ja paigaldati tarasid 93 000 m;
- loodushoiutööde korraldamise käigus hooldati 39 üksikobjekti ja 16 parki pindalaga 76 ha, loomad transporditi 16 laiule ning teostati 1 veeregulaatori hooldus;
- hooldati ja korrastati ca 343 ha ulatuses parke ja kaitsealuseid objekte ning hooldati ca 1450 ha poollooduslikke kooslusi;
- soetati 287 looma (260 veist, 20 lammast ja 7 hobust).

3.2.4 Metsandus

KIK-i nõukogu otsustas rahastada 2016. aastal 23 projekti kogusummas 4 miljonit eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- metsandus – 15 projekti;
- jahindus – 8 projekti.

2016. aasta projektidest alustati 15 projekti elluviimisega ja ei lõpetatud ühtegi projekti. 2015. aastal rahastamise otsuse saanud 31 projektist oli 2016. aasta lõpuks lõpetatud 15 projekti.

3.2.4.1 Metsanduse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- toetati ligi 3 miljoni euroga erametsaomanike ja erametsanduse ühistegevusi;
- arendati edasi Eesti Maatülikooli metsapatoloogia ja -geneetika laborit;
- valmis 4 rakendusuuringut ja 7 teadusuuringut;
- anti välja ajakirja Metsanduslikud Uurimused 2 numbrit ja Baltic Forestry 2 numbrit, kokku 800 eksemplari;

- valmisid metsanduslikud digiortofotod 1 080 000 ha suurusel alal.

3.2.4.2 Jahinduse alamprogrammi olulisemad tulemused:

- valmis 7 rakendusuringut;
- korraldati jahinduskonverentsi „Märka ulukit“ ja pärandjahikultuuri töötoad, kokku osales 303 inimest;
- arendati edasi infosüsteemi Metsis.

3.2.5 Keskkonnakorraldus

KIK-i nõukogu otsustas 2016. aastal rahastada 15 projekti kogusummas 1,7 miljonit eurot. Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- keskkonnakorraldus – 15 projekti.

2016. aasta projektidest alustati 8 projekti elluviimisega ja lõpetati 2 projekti. 2015. aastal rahastamise otsuse saanud 28 projektist oli 2016. aasta lõpuks lõpetatud 9 projekti.

3.2.5.1 Keskkonnakorralduse programmi olulisemad tulemused:

- AS-i Haapsalu Veevärk lao- ja büroohoone küttesüsteem viidi üle reoveeküttesüsteemile;
- töhustati AS-i Räpina Paberivabrik paberimasinat ventilatsiooniseadmetega
- viidi läbi 6 uuringut;
- väljastati Sangar AS-ile UPMADE sertifikaat.

3.2.6 Maapõu

KIK-i nõukogu otsustas 2016. aastal rahastada 18 projekti kogusummas 2,9 miljonit eurot. Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- maapõuealane teave – 17 projekti;
- maastike korrastamine – 1 projekt.

2016. aasta jooksul alustati 14 projekti elluviimisega ja lõpetati 2 projekti. 2015. aastal rahastamise otsuse saanud 18 projektist oli 2016. aasta lõpuks lõpetatud 6 projekti.

3.2.6.1 Maapõue programmi olulisemad tulemused:

- kaevandamistegevuse aerokontrolle viidi läbi 200 karjääris;
- anti välja ajakirja tiraažis 1150 eksemplari ja kogumikke 500 eksemplari;
- koostati kaevandamisega rikutud ja mahajäetud Vooreküla, Linte ja Sõmerpalu aleviku karjäärade korrastamisprojekt;
- viidi läbi 4 uuringut.

3.2.7 Atmosfääriõhukaitse

KIK-i nõukogu otsustas 2016. aastal rahastada 19 projekti kogusummas 3,1 miljonit eurot. Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- energeetika – 3 projekti;
- välisõhk – 14 projekti;
- kaasrahastamine – 2 projekti.

2016. aasta jooksul alustati 10 projekti elluviimisega ja lõpetati 2 projekti. 2015. aastal rahastamise otsuse saanud 47 projektist oli 2016. aasta lõpuks lõpetatud 23 projekti.

3.2.7.1 Energeetika alamprogrammi olulisemad tulemused:

- taastuvkütuse kasutamisele viidi üle 17 katlamaja, mille tulemusena vähenevad toetuse saajate hinnangul nende katlamajade CO₂ heitkogused aastas üle 3100 tonni.

3.2.7.2 Välisõhu alamprogrammi olulisemad tulemused:

- viidi läbi Sürgavere ja Harku meteoradarite täishooldus;
- Kadrina katlamajale paigaldati suitsugaaside pesur;
- Muuga piirkonna lõhnaäiringu elektroonilise tuvastamissüsteemi eNose loomine (20 e-nina ja 4 meteosensorit);
- uuendati kiirgusseire läbiviimiseks vajalikke töövahendeid ja -seadmeid Keskkonnaameti kiirgusosakonna kiirgusseirebüroos;
- viidi läbi Sillamäe jäätmeoidla II perioodi ning Kohtla-Järve tööstusjäätmete ja poolkoksiprügila järeelseire ja -hooldus;
- viidi läbi 7 uuringut ja koostati 4 aruannet.

3.2.8 Keskkonnateadlikkus

2016. aastal otsustas KIK-i nõukogu rahastada 593 projekti kogusummas 2,8 miljonit eurot.

Alamprogrammide vahel jagunevad projektid järgmiselt:

- kaasrahastamine – 1 projekt;
- haridusasutuses loodus- või keskkonnateemat käsitleva projekti elluviimine – 7 projekti;
- messide, festivalide ja loodusõhtute korraldamine – 20 projekti;
- organisatsioonis, sealhulgas haridusasutuses mitteformaalse keskkonnajuhtimissüsteemi rakendamine – 1 projekt;
- teabekandja, sh meediatoodete, uuringu, m-lahenduse loomine – 24 projekti;
- teavituskampaania korraldamine – 8 projekti;
- üldharidussüsteemi õpilastele suunatud õppematerjalide ja -vahendite loomine ja soetamine – 3 projekti.

Keskkonnateadlikkuse lihtsustatud programm:

- kuni kolme õppepäevaga laagri korraldamine – 27 projekti;
- üldharidussüsteemi õpilaste õppeprogrammi läbiviimine – 502 projekti.

2016. aasta jooksul alustati 572 projekti elluviimisega ja lõpetati 158 projekti. 2015. aastal rahastamise otsuse saanud 405 projektist oli 2016. aasta lõpuks lõpetatud 374 projekti.

3.2.8.1 Programmi olulisemad tulemused:

- projektide raames toimus täiskasvanutele ca 2500 üritust ja kampaaniat, mis puudutasid otseselt või kaudselt rohkem kui 370 000 inimest:
 - keskkonnahariduslik saatesari „Osoon“ – 170 000 vaatajat;
 - raadiosaade „Ilmaparandaja“ – 40 000 kuulajat;
 - keskkonnakaitsealane saatesari „Käies looduse radu“ – 30 000 kuulajat;
- noortele ja lastele toimus üle 3400 ürituse ja kampaania, milles osales üle 170 000 lapse ja noore:
 - keskkonnahariduslikud programmid Tallinna haridusasutustele, kokku osales 1143 õppeprogrammis 26 673 õpilast;
 - „Prügi VaheTund“ (jätk), 195 õppeprogrammil kokku osales 6500 õpilast;
 - TÜ loodusmuuseumi ja botaanikaiaia õppeprogrammid, osales kokku 4171 õpilast.
- projektide raames toimunud suuremad kampaaniad:

- jäätmete ahjus põletamist ennetav meediakampaania, osales kuni 70–80% Eesti elanikest;
- keskkonnakuu ETV2-s – vaatajaid ca 206 000 inimest;
- „Konnad teel(t)“, osales ca 150 300 inimest;
- Euroopa jäätmetekke vähendamine nädal 2016, osales ca 40 000 inimest;
- talvine aialinnuvaatlus 2016, osales 2799 inimest.
- projektide raames anti välja ajakirju:
 - Horisont – 24 250 eksemplari;
 - Eesti Loodus – 36 970 eksemplari;
 - Eesti Mets – 5330 eksemplari.
- lihtsustatud keskkonnateadlikkuse programmis toimus:
 - 2354 õppekäiku, osales 34 136 õpilast;
 - 50 laagrit, osales 1321 õpilast.

3.2.9 Kalandus

KIK-i nõukogu otsustas 2016. aastal rahastada 33 projekti kogusummas 856 000 eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- kalandusalased arendusprojektid – 14 projekti;
- kalandusuuringud – 8 projekti;
- kalavarude kaitse ja järelevalve – 7 projekti;
- vee-elustiku ökoloogilise seisundi parandamine – 3 projekti.

2016. aastal alustati 18 projekti elluviimisega ja lõpetati 7 projekti. 2015. aasta rahastamise otsuse saanud 36 projektist oli 2016. aasta lõpuks lõpetatud 22 projekti.

3.2.9.1 Kalandusalaste arendusprojektide alamprogrammi olulisemad tulemused:

- korraldati kalaüritused „Saadjärve röövik 2016“, „Mustjõe kalapäev 2016“, „Tõrva Vooker 2016“ ja „Oiu kala 2016“, osales kokku 227 inimest;
- lastele korraldati 15 kalanduslaagrit ja 2 õpituba, osales kokku 391 last;
- anti välja harrastuskalapüügi infotrükis, 30 000 eesti, 25 000 vene ja 5000 inglise keeles;
- paigaldati/renoveeriti 20 istepinki, 3 infotahvli, 3 purret (6 m, 8 m, 66 m), 1 kalastusplatvorm, 1 metallist teisaldatav slipp.

3.2.9.2 Kalandusuuringute alamprogrammi olulisemad tulemused:

- viidi läbi 13 teadusuuringut.

3.2.9.3 Kalavarude kaitse ja järelevalve alamprogrammi olulisemad tulemused:

- Peipsi järvest ja Narva jõest eemaldati ebaseaduslike püügivahendite puhastamise operatsiooni käigus 785 nakkevõrku (hinnanguliselt ca 55 km) ja 6151 silmutorbikut;
- tagati valvetelefoni 1313 teise telefoniliini toimimine;
- korraldati kalanduse järelevalve ühisoperatsioon Peipsi, Lämmi- ja Pihkva järvel;
- viidi läbi Põhja-Atlandi tsoonis püüdvate laevade inspekteerimine ja kalapüügi järelevalve tõhustamine Läänemerele.

3.2.9.4 Vee-elustiku ökoloogilise seisundi parandamise alamprogrammi olulisemad tulemused:

- forelli sigimistingimuste parandamiseks loodi 11 kudepadjandit;
- asustati 300,75 kg (ca 1 082 700 tk) klaasangerjat (Võrtsjärv 264 kg, Vagula 8,18 kg, Saadjärv 13,32 kg, Kaiavere 8,5 kg, Kuremaa 6,8 kg) ja 2100 kg kaalus 2–16 g, (ca 218 400 tk) ettekasvatatud angerjat (Võrtsjärv 1844,85 kg, Vagula 55,2 kg, Saadjärv 93,9 kg, Kaiavere 60,3 kg, Kuremaa 45,8 kg);
- paigaldati Pärnu lahte 15 koha kunstkoelmute liini ja 866 koelmut.

3.2.10 Merekeskkond

KIK-i nõukogu otsustas 2016. aastal rahastada 7 projekti kogusummas 506 000 eurot.

Alamprogrammide vahel jagunesid projektid järgmiselt:

- merekeskkond – 5 projekti;
- kaasrahastamine – 2 projekti.

2016. aastal alustati 4 projekti elluviimist ja lõpetati 1 projekt. 2015. aasta rahastamise otsuse saanud 20 projektist oli 2016. aasta lõpuks lõpetatud 6 projekti.

3.2.10.1 Merekeskkonna programmi olulisemad tulemused:

- soetati Ida-Saaremaa ja Koguva sadamasse reostustõrjevahendid;
- reostustõrjevõimekuse suurendamise raames korraldati kokku 17 koolitust, milles osales 217 inimest;
- soetati veetaimestiku niitmisagregaat Haapsalu rannaäärse mere korrashoiuks;
- viidi läbi 7 uuringuprojekti.

3.3. Keskkonnaprogrammi 2017. aasta eesmärgid

Keskkonnakaitse valdkondade rahastamisel on püstitatud järgmised eesmärgid:

3.3.1 Veemajanduse programmi eesmärgid:

- veekogude ja põhjavee hea seisundi säilitamine ja saavutamine ning nõuetele vastava joogivee tagamine;
- reoveesüsteemide kehtivate nõuetega vastavusse viimine ja reoveekogumisalade piires kanalisatsioonisüsteemide väljaarendamine;
- jääkreostusobjektidest põhjustatud keskkonnariskide või veekeskkonnale, maastikule ja inimese tervisele avalduva negatiivse mõju vähendamine või likvideerimine;
- siseveekogude tervendamise ja korrashoiuga nende hea või väga hea seisundi või ökoloogilise potentsiaali säilitamine või saavutamine.

3.3.2 Jäätmeäitluse programmi eesmärgid:

- ohtlike jäätmete kogumissüsteemi arendamine tasemeni, mis haaraks kõik maakonnad ja kohalikud omavalitsused;
- jäätmete liigiti kogumise ja taaskasutuse infrastruktuuri arendamine;
- jäätmetest põhjustatud keskkonna saastamise vältimine ja vähendamine tänapäevaste jäätmeäitluspõhimõtete rakendamise kaudu;
- lagunenu ja kasutusest väljalangenud põllumajandus-, tööstus- või militaarehitistest põhjustatud keskkonnariskide või negatiivse mõju vähendamine keskkonnale, maastikule ja inimese tervisele.

3.3.3 Looduskaitse programmi eesmärgid:

- kaitstavate või väheuuritud elupaikade ning looma-, taime- ja seeneliikide, kultuuriväärtusega loodusobjektide ja ökosüsteemide ning ökosüsteemiteenuste väljaselgitamine (inventuurid) või rakendusuuringud;
- kaitstavate looma-, taime- ja seeneliikide ning elupaikade soodsat seisundit taotlevad tegevuskavad.

3.3.4 Metsanduse programmi eesmärgid:

- ulukite tekitatud kahju osaline kompenseerimine.

3.3.5 Keskkonnakorralduse programmi eesmärgid:

- keskkonnajuhtimise ja -auditeerimise skeemi EMAS rakendamine ja registreerimine ning lihtsustatud keskkonnajuhtimissüsteemide väljatöötamine, rakendamine ja tunnistuse taotlemine.

3.3.6 Keskkonnateadlikkuse programmi eesmärgid:

- täiskasvanute ja perede keskkonnasäästlike tarbimisharjumuste kujundamine või ökoloogilise tasakaalu tundmaõppimine messide, festivalide, loodusõhtute ja muude sarnaste ettevõtmiste abil;
- üldharidussüsteemi õpilaste keskkonnasäästlike tarbimisharjumuste kujundamine ja ökoloogilise tasakaalu tundmaõppimine;
- keskkonnasäästlike tarbimisharjumusi kujundavate ja ökoloogilise tasakaalu olemust selgitavate teabekandjate loomine.

3.3.7 Kalanduse programmi eesmärgid:

- seminaride, koolituste, kalapüügivõistluste ja muude ürituste korraldamine;
- kalavarude kasutamisega seotud andmete ja teabe kogumine ja avaldamine;
- kalandusliitude osalemine rahvusvahelises kalandusalases koostöös ja rahvusvaheliste kalandusürituste läbiviimine Eestis;
- harrastuskalapüügi arengukavas nimetatud keskkonnasäästlikku harrastuskalapüüki toetavate projektide arendamine avalikes huvides.

3.3.8 Merekeskkonna programmi eesmärgid:

- merekeskkonnaseisundi hindamise ja seire kvaliteedi tõstmisega seotud uuringud ja arendustööd;
- suurõnnetuste efektiivne reostustõrje tagamine.

3.3.9 Atmosfääriõhukaitse programmi eesmärgid:

- kliimamuutustega, saasteainete kaugleviga, osoonikihi kaitsega ja välisõhu kvaliteediga seotud rakendusuuringute ja analüüside koostamine;
- rakendusuuringute teostamine keskkonnasõbralikumatele mootorsõidukitele soodustuse tegemise võimalikkusest;
- teise ja kolmanda põlvkonna biokütuste kasutamise rakendusuuringud;
- kiirgusmõõtmiste meetodite ühtlustamine ja akrediteerimine.

3.4. Ülevaade struktuuritoetuste vahendamisest 2016. aastal ja eesmärgid 2017. aastaks

3.4.1 Programmperioodi 2007–2013 rakendamine 2016. aastal

Programmperiood 2007–2013 rakendamine lõppes 2016. aastal. Lõpetati viimased projektid, vabanevad vahendid suunati teistesse võimalikesse projektidesse, et maksimaalselt ära kasutada Eestile eraldatud vahendid, tehti viimased väljamaksed ja koostati aruanded.

KIK täitis programmperioodi 2007–2013 struktuuritoetuse (ST) rakendusüksuse (RÜ) rolli, olles meetmete rakendajaks elukeskkonna arendamise rakenduskava prioriteetses suunas 1 (veemajanduse ja jäätmekäitluse infrastruktuuri arendamine ning välisõhu kaitse), prioriteetses suunas 2 (säästva keskkonnakasutuse infrastruktuuride ja tugistruktuuride arendamine) ja prioriteetses suunas 3 (energiamaajanduse arendamine) ning inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetses suunas 1 (elukestev õpe). Rakendusasutuseks on enamiku meetmete puhul Keskkonnaministeerium, kahe meetme puhul ka Siseministeerium ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Kokku oli KIK-i rakendada 23 struktuuritoetuse meetet.

3.4.2 Ülevaade 2016. aasta olulisematest tegevustest ja tulemustest

2016. aasta lõpuks on perioodi 2007–2013 ST meetmetele eraldatud vahenditest kohustistega kaetud 100% (730 miljonit eurot) ning väljamakseid kokku tehtud 730 miljonit eurot, sh 2016. aastal 7 miljonit. Seisuga 31.12.2016 on kõik väljamaksed teostatud. Kokku rahastas KIK 459 projekti.

Järgnevas tabelis on esitatud ülevaade rakenduskavades sätestatud eelarvete täitmisest kumulatiivselt prioriteetsete suundade lõikes 31.12.2016 seisuga. Tabel kirjeldab rakenduskavades kokku lepitud eelarvet ja selle täitmist kumulatiivselt projektide taotluse rahuldamise otsuste ja väljamaksete alusel:

Prioriteetne suund	Fond	Eelarve	EL-i toetuse summa	Osa eelarvest	EL-i toetuse väljamaksed	Osa eelarvest
Veemajanduse ja jäätmekäitluse infrastruktuuri arendamine ning välisõhu kaitse	ÜF	626 334 157	625 827 881	100%	625 827 881	100%
Säästva keskkonnakasutuse infrastruktuuride ja tugisüsteemide arendamine	ERF	92 423 336	92 423 336	100%	92 423 336	100%
Energiamaajanduse arendamine	ERF	8 689 320	8 689 320	100%	8 689 320	100%
Keskkonnahariduse arendamine	ESF	3 170 801	3 161 002	100%	3 160 155	100%

Allikas: SFCS (struktuurivahendite operatiivsüsteem), 20.02.2017

Prioriteetsed suunad jagunevad meetmeteks. Meetmete lõikes on eelarve täitmine kumulatiivselt seisuga 31.12.2016:

Meetme nr	Meetme nimi	Meetme eelarve	EL-i toetuse summa	Meetme toetuse mahust otsustega kaetud %	EL toetuse väljamakset kokku	% meetme mahust
2.1.1	Veemajanduse infrastruktuuri arendamine	470 171 735	470 169 771	100%	470 169 771	100%
2.1.10	Vooluveekogude seisundi parandamine (avatud taotlemine)	13 892 742	13 892 742	100%	13 892 742	100%
2.1.11	Tökestusrajatiste inventariseerimine vooluveekogudel kalade rändetingimuste parandamiseks	2 597 941	2 597 941	100%	2 597 941	100%
2.1.12	Säästva transpordi arendamine	25 952 536	25 871 193	100%	25 871 193	100%
2.1.13	Jääkreostusobjektide inventariseerimine	2 458 878	2 458 878	100%	2 458 878	100%
2.1.2	Nõuetele mittevastavate tavajäätmeprügilate sulgemine	18 746 912	18 746 912	100%	18 746 912	100%
2.1.3	Põlevkivitööstuse nõuetele mittevastavate prügilate sulgemine ja korrastamine	43 704 418	43 704 418	100%	43 704 418	100%
2.1.4	Vooluveekogude seisundi parandamine (investeeringute kava)	6 142 244	6 142 244	100%	6 142 244	100%
2.1.5	Jääkreostuse likvideerimine endistel sõjaväe- ja tööstusaladel	16 818 188	16 818 188	100%	16 818 188	100%
2.1.6	Jäätmete kogumise, sortimise ja taaskasutusse suunamise arendamine	21 410 375	20 987 406	98%	20 987 406	98%
2.1.7	Ladestusalaga jäätmekäitluskeskuste ladestusala laiendamine	1 595 098	1 595 099	100%	1 595 099	100%
2.1.8	Põlevkivienergeetika jäätmehoiulate sulgemine ja tuhaarastussüsteemi uuendamine	2 843 091	2 843 091	100%	2 843 091	100%
2.2.1	Keskkonnajärelevalve arendamine	8 217 266	8 217 266	100%	8 217 266	100%
2.2.2	Keskkonna hädaolukordadeks valmisoleku parandamine	38 956 092	38 956 092	100%	38 956 092	100%
2.2.3	Looduse mitmekesisuse säilitamine (avatud taotlemine)	4 421 592	4 421 593	100%	4 421 593	100%
2.2.4	Keskkonnaseire arendamine	1 658 078	1 658 078	100%	1 658 078	100%

2.2.5	Kaitsealade kaitsekorralduskavade ja liikide tegevuskavade koostamine looduse mitmekesisuse säilitamiseks	3 613 040	3 613 040	100%	3 613 040	100%
2.2.6	Looduse mitmekesisuse säilitamine (investeeringute kava)	12 109 633	12 109 633	100%	12 109 633	100%
2.2.7	Keskkonnahariduse infrastruktuuri arendamine	22 292 364	22 292 364	100%	22 292 364	100%
2.2.8	Keskkonnaseire ja andmehõive arendamine (programm)	1 155 270	1 155 269	100%	1 155 269	100%
2.3.4	Taastuenergiaallikate laialdasem kasutamine energia tootmiseks	8 689 320	8 689 320	100%	8 689 320	100%
1.1.9	Keskkonnahariduse arendamine	3 170 801	3 161 002	100%	3 160 155	100%
	KOKKU	730 617 614	730 101 538	100%	730 100 692	100%

Allikas: SFCS, 20.02.2016

3.4.2.1 Olulisemad tulemused

Meede 2.1.1 Veemajanduse infrastruktuuri arendamine:

- Joogiveevarustussüsteemide ja -töötusjaamade rekonstrueerimise tulemusel on nõuetekohase joogiveega kindlustatud 324 749 inimest
- 50 813 inimesele on loodud võimalus liituda ühisveevärgiga

Meede 2.1.2 Nõuetele mittevastavate tavajäätmeprügilate sulgemine

- Korrastati 26 prügilat

Meede 2.1.3 Põlevkivitööstuse nõuetele mittevastavate prügilate (poolkoksi mäed) sulgemine ja korrastamine

- Suletud prügilate pindala on 108 ha

Meede 2.1.4 Vooluveekogude seisundi parandamine (investeeringute kava)

- Kalade ränne on tagatud 27 paisul

Meede 2.1.5 Jääkreostuse likvideerimine endistel sõjaväe- ja tööstusaladel

- Lokaliseeriti 14 reostuskollet

Meede 2.1.6 Jäätmete kogumise, sortimise ja taaskasutusse suunamise arendamine

- Jäätme- ja ümberlaadimisjaamas on käideldavate jäätmete maht 111 588 t/a

Meede 2.1.7 Ladestusalaga jäätmekäitluskeskuste ladestusala laiendamine

- Projekti piirkonnas on teenusega kindlustatud 150 000 inimest

Meede 2.1.8 Põlevkivienergeetika jäätmeheidlate (tuhaväljade) sulgemine ja tuhaarastussüsteemi uuendamine

- Korrastatud tööstusjäätme hoidla pindala on 60 ha

Meede 2.1.10 Vooluveekogude seisundi parandamine (avatud taotlemine)

- Kalade ränne on tagatud 65 paisul
- Rajati 52 kalapääsu

Meede 2.1.11 Tõkestusrajatiste inventariseerimine vooluveekogudel kalade rändetingimuste parandamiseks

- Inventariseeriti 919 inimtekkelist tõkestusrajatist

Meede 2.1.12 Säästva transpordi arendamine

- Rekonstrueeriti ja ehitati trammiteid 14 km

Meede 2.1.13 Jääkreostusobjektide inventariseerimine (programm)

- Inventariseeriti 191 jääkreostusobjekti

Meede 2.2.1 Keskkonnajärelevalve arendamine

- Soetati 51 maastikusõidukit
- Soetati 87 sõiduvahendit (bussid, maasturid, ujuvahendid)
- Arendati välja Kivilõpe keskkonnajärelevalve operatiivjuhtimiskeskus

Meede 2.2.2 Keskkonna hädaolukordadeks valmisoleku parandamine

- Rajati 4 rannikureostuse ja naftareostuse võimekusega päästekeskust
- Soetati 1 multifunktsionaalne reostustõrjelaev

Meede 2.2.3 Looduse mitmekesisuse säilitamine (avatud taotlemine)

- Soetati 148 lammast ja 903 veist
- Rajati ohustatud liikide taastamiskeskus
- Projektide tulemusel taastatud elupaikade ja maastiku pindala on 3158 ha
- Taastati 12 kaitsealust parki

Meede 2.2.4 Keskkonnaseire arendamine

- 80 osaliselt või täielikult moderniseeritud seirejaama
- Soetatud 87 seiremõõturit

Meede 2.2.5 Kaitsealade kaitsekorralduskavade ja liikide tegevuskavade koostamine looduse mitmekesisuse säilitamiseks

- Valminud 276 kaitsekorralduskava
- Valminud 139 liikide tegevuskava

Meede 2.2.6 Looduse mitmekesisuse säilitamine (investeeringute kava)

- Invasiivsete võõrliikide leviku tõkestamine 7105 ha-l
- Taastatud elupaigad ja maastikud 2142 ha

Meede 2.2.7 Keskkonnahariduse infrastruktuuri arendamine

- Pakutavate õpikohtade arv suurenes 2319 võrra
- Väljaarendatud 33 keskkonnahariduskeskust

Meede 2.2.8 Keskkonnaseire ja andmehõive arendamine (programm)

- Loodud seireinfosüsteem

Meede 2.3.4 Taastuenergiaallikate laialdasem kasutamine energia tootmiseks

- Kokkuhoitav CO₂ 108 807 t/a
- Rekonstrueeritud torusid 28 729 m
- Rajatud 4 taastuenergiALE üleviidavat katlamaja

Põhjalikum ülevaade struktuuritoetuse meetmete rakendamise tulemustest antakse elukeskkonna arendamise rakenduskava lõpparuandes, mis pärast Euroopa Komisjonile edastamist avalikustatakse veebiaadressil <http://www.strukturifondid.ee/struktuuritoetuse-kasutamise-aastaulevaated/>

3.4.3 Programmperioodi 2014–2020 rakendamine 2016. aastal

KIK täidab programmperioodi 2014–2020 struktuuritoetuse (ST) rakendusüksuse (RÜ) rolli, olles rakendaja järgmiste meetmete puhul:

- meede 4.3 (Ettevõtete energia ja ressursitõhusus)
- meede 6.2 (Efektiivne soojusenergia tootmine ja ülekanne)
- meede 6.3 (Energiasäästu ja taastuenergia osakaalu suurendamine)
- meede 6.4 (Alternatiivsete kütuste kasutuselevõtu suurendamine transpordis (biogaas))
- meede 7.1 (Veemajanduse taristu arendamine)
- meede 7.2 (Saastunud alade ja veekogude korrastamine)
- meede 8.1 (Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ja taastamine)
- meede 8.2 (Valmisoleku suurendamine keskkonnahädaolukordadele reageerimiseks)
- meede 10.2 (Raudteeliikluse arendamine ja erinevate liikumisviiside ühendamine).

Rakendusasutusteks on Keskkonnaministeerium, Siseministeerium ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium. Kokku on KIK-i rakendada 29 meetme tegevust.

KIK on aktiivselt osalenud uue programmperioodi meetmeid ettevalmistavates töögruppides, igas töörühmas on KIK-i esindaja. KIK-is toimib määruste eelnõude laiem kommenteerimine ja arutelu, ettevalmistusprotsessis osaletakse vastavalt ministeeriumide kujundatavale ajakavale.

Aastal 2016:

- läbi viidud 8 taotlusvooru
- käimas 8 taotlusvooru
- vastu võetud 4 rakendusasutuse tegevusplaani (TORT-i)

Järgnevas tabelis on esitatud ülevaade struktuuritoetuste operatiivsüsteemis avatud meetme tegevuste eelarvete täitmisest kumulatiivselt 31.12.2016 seisuga. Tabel kirjeldab rakenduskavades kokku lepitud eelarvet ja selle täitmist kumulatiivselt projektide taotluse rahuldamise otsuste ja väljamaksete alusel:

Meetme tegevuse kood	Meetme tegevus	Meetme tegevuse EL-i eelarve	EL-i toetuse summa	% toetuse mahust	EL-i toetuse väljamakseid kokku	% toetuse mahust
2014-2020.4.3.1	Investeeringud parimasse võimalikku ressursitõhusasse tehnoloogiasse; ressursijuhtimissüsteemide ja toetavate IT-rakenduste toetamine	109 485 200	0	0%	0	0%

2014-2020.4.3.2	Energia- ja ressursijuhtimise koolituste läbiviimine	400 000	400 000	100%	13 018	3%
2014-2020.4.3.3	Energia- ja ressursijuhtimise teadlikkuse tõstmine	79 800	79 800	100%	2 799	4%
2014-2020.4.3.4	Energia- ja ressursiauditite läbiviimine	1 500 000	23 150	2%	0	0%
2014-2020.4.3.5	Jäätmete ringlussevõtu toetamine	20 000 000	0	0%	0	0%
2014-2020.4.3.6	Jäätmete korduskasutuseks ettevalmistamise toetamine	5 000 000	0	0%	0	0%
2014-2020.6.2.1	Kaugküttekatelde renoveerimine ja/või rajamine ning kütuse vahetus	43 000 000	3 406 336	8%	27 500	0%
2014-2020.6.2.2	Amortiseerunud ja ebaefektiivse soojusorustiku renoveerimine ja/või uue soojatorustiku rajamine	27 500 000	6 314 611	23%	90 813	0%
2014-2020.6.2.3	Soojusmajanduse arengukava koostamine	500 000	404 193	81%	327 605	66%
2014-2020.6.3.1	Tänavavalgustuse taristu renoveerimine	43 000 000	0	0%	0	0%
2014-2020.6.4.1	Biometaani tootmise ja transpordisektoris tarbimise toetamine	9 000 000	442 838	5%	524	0%
2014-2020.7.1.1	Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide, sh joogiveepuhastite ja reoveepuhastite ehitamine ja rekonstrueerimine ühisveevärgides ja reoveekogumisaladel	141 225 000	10 122 407	7%	85 341	0%
2014-2020.7.2.1	Vanade A-kategooria jäätmeheidlate korrastamine	8 245 000	8 245 000	100%	0	0%
2014-2020.7.2.2	Saastunud alade ja maastikupilti risustavate ohtlike ehitiste likvideerimine ning ohtlike ainete saastunud veekogude ja nende kaldaalade korrastamine	30 600 000	29 461 870	96%	0	0%
2014-2020.7.2.3	Kuivendatud, ammendatud ja hüljatud turbaalade korrastamine	4 930 000	4 930 000	100%	3 447	0%

2014-2020.8.1.1	Kaitstavate elupaikade taastamine	26 735 000	18 770 674	70%	1 773 360	7%
2014-2020.8.1.2	Poollooduslike koosluste hooldamiseks vajaminevad investeeringud	10 300 000	7 135 014	69%	1 902 687	18%
2014-2020.8.1.3	Kaitsealade infrastruktuuri arendamine	1 000 000	415 225	42%	0	0%
2014-2020.8.1.4	Kaitsealade külastuskorralduse infrastruktuuri rekonstrueerimine	5 000 000	2 180 929	44%	475 518	10%
2014-2020.8.1.5	Kaitstavate maastikeväärtuste taastamine	4 000 000	3 141 102	79%	1 271 587	32%
2014-2020.8.1.6	Kaitstavate liikide ja elupaikade inventuurid ja andmehõive	1 600 000	1 600 000	100%	91 734	6%
2014-2020.8.1.7	Vooluveekogude tervendamine (kalade rändetingimuste tagamine lõhejõgedele rajatud paisudel)	3 000 000	464 334	15%	17 490	1%
2014-2020.8.1.8	Elurikkuse sotsiaal-majanduslikult ja kliimamuutustega seostatud keskkonnaseisundi hindamiseks, prognoosiks ja andmete kättesaadavuse tagamiseks vajalikud töövahendid	1 400 000	1 400 000	100%	4 590	0%
2014-2020.8.1.9	Ex situ liigikaitsega seotud investeeringud	1 000 000	550 720	55%	52 251	5%
2014-2020.8.2.1	Meteoroloogiliste ja hüdrooloogiliste näitajate seire arendamine kliimamuutuste hindamiseks või prognoosimiseks	4 887 500	4 887 500	100%	859 789	18%
2014-2020.8.2.2	Metsa- ja maastikupõlengute likvideerimise võimekuse kasvatamine	23 596 000	23 596 000	100%	1 055 088	4%
2014-2020.8.2.3	Merereostustõrjevõimekuse kasvatamine	27 470 970	24 400 000	89%	0	0%
2014-2020.10.2.1	Ühendusvõimaluste parandamine ühistranspordipeatustes	12 750 000	12 490 967	98%	5 284 213	41%
	KOKKU	567 204 470	164 862 671	29%	13 339 352	2%

Allikas: SFCS, 20.02.2016

3.4.3.1 Olulisemad tulemused

Kuna programmiperiood 2014–2020 on alles algusjärgus, siis enamik projekte on alles käimas. Siiski on 31.12.16 seisuga lõpetatud 121 projekti.

Meetme tegevus 10.2.1 „Ühendusvõimaluste parandamine ühistranspordipeatustes“

- Parandatud 6 raudteepeatuse ühendusvõimalusi teiste transpordiliikidega
- Ehitatud 2 uut bussipeatust ning 176 autoparkla ja 118 jalgrattaparkla kohta

Meetme tegevus 6.2.1 „Kaugküttekatelde renoveerimine ja/või rajamine ning kütuse vahetus“

- Renoveeritud või uus soojuse tootmise võimsus kaugküttes on 1 MW

Meetme tegevus 6.2.2 „Amortiseerunud ja ebaefektiivse soojustorustiku renoveerimine ja/või uue soojustorustiku rajamine“

- Renoveeritud ja uut torustikku rajatud 1 km

Meetme tegevus 6.2.3 „Soojusmajanduse arengukava koostamine“

- Loodud 155 soojusmajanduse arengukava

Meetme tegevus 8.1.2 „Poollooduslike koosluste hooldamiseks vajaminevad investeeringud“

- Soetatud 250 lammast ning 303 veist
- Soetatud, rajatud ja rekonstrueeritud objektide arv seoses kaitstavate liikide või elupaikadega on 627

Meetme tegevus 8.1.4 „Kaitsealade külastuskorralduse infrastruktuuri rekonstrueerimine“

- Korrastatud 5 loodusobjektide külastust suunavat taristut

Meetme tegevus 8.1.5 „Kaitstavate maastikeväärtuste taastamine“

- Restaureeritud ja rekonstrueeritud 8 kaitstavat parki (44 ha)

3.5 Euroopa Liidu kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemisest saadavad rahalised vahendid

Leping EL-i kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemisest saadavate rahaliste vahendite kasutuse korraldamiseks on sõlmitud Rahandusministeeriumi ja KIK-i vahel 7. septembril 2016.

Selle lepinguga on Rahandusministeerium volitanud KIK-i lasteaiahoonetes energiatõhususe ja taastuvenergia kasutuse edendamise meetme raames teostama toetuste andmisega seotud toiminguid.

Lepingu kohaselt viib KIK läbi avatud taotlusvooru, mis avati 14. novembril 2016. Taotlused esitatakse läbi e-toetuse keskkonna. Taotluste esitamise tähtaeg on 13. märts 2017 kell 17.15.

Lasteaiahoonetes energiatõhususe ja taastuvenergia kasutuse edendamise meetme puhul on tegemist perioodi 2013–2020 EL-i sisese kasvuhoonegaaside lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise süsteemist (ee EL HKS, ingl EU ETS) saadava tuluga. Selles kauplemissüsteemis müüakse kasvuhoonegaaside heitkoguste ühikuid enampakkumistel, hind kujuneb igal konkreetsel enampakkumisel vastavalt nõudmise-pakkumise vahekorrale ja seega ei ole konkreetse arvu ühikute eest saadava tulu täpne maht teada enne n-ö viimase oksjoni lõppu (s.o 2017. aasta lõpuks).

31.12.2016 seisuga on kauplemissüsteemist laekunud 9,6 miljonit eurot. 2017. aasta lõpuks on planeeritud 13,2 miljonit eurot, mis läheb kogu mahus meetme rakendamiseks.

2017. aastal hindab KIK taotlusi ja sõlmib edukate taotlejatega rahastamise lepingud. Algab projektide elluviimine.

3.6.1. Keskkonnasektori laenud

KIK-i keskkonnalaenud on planeeritud pikema tasuvusajaga keskkonnaprojektide arendamiseks. KIK pakub oma klientidele laenu projektide omafinantseeringu osa rahastamiseks lisaks KIK-i välisabist antavale tagastamatule toetusele. Hetkel KIK omavahenditest laenu ei paku.

Kõik KIK-i poolt väljastatud laenud on sihtotstarbelised ning suunatud keskkonnaseisundi hoidmisele, loodusvarade taastootmisele ja keskkonnakahjustuste heastamisele.

2016. aastal ühtegi laenu lisaks olemasolevale portfelliga ei väljastatud. Töös oli uue laenuliini ettevalmistamine. 7. aprillil 2016 sõlmiti Rahandusministeeriumiga laenuleping kogumahas kuni 30 000 000 eurot, et tagada veeinfrastruktuuri projektide omafinantseeringu katmine perioodil 2014–2020.

2016. aasta lõpuks ulatus keskkonnasektori laenude kogumaht bilansilises väärtuses 99,4 miljoni euroni, neist lühiajalised nõuded kokku 9,0 miljonit eurot ja pikaajalised nõuded kokku 90,4 miljonit eurot.

KIK-i olemasolev laenuportfell jaotub tagasimaksmise järgi ajaliselt järgmiselt:

aastatel 2017–2021: 43,9 miljonit eurot
aastatel 2022–2026: 33,4 miljonit eurot
aastatel 2027–2031: 20,1 miljonit eurot
aastatel 2032–2035: 2,0 miljonit eurot

KIK-i teeb laenuandjana atraktiivseks kommertsbankadest pikem tagasimakseperiood ja paindlik tagasimaksepuhkuse kasutamise võimalus. Selle võimaluse on KIK loonud, võttes arvesse keskkonnaprojektide pikemat tasuvusaega.

KIK-i finantsüksus koostas 2016. aastal kõigi laenusajate finantsolukorra ja jätkusuutlikkuse korralised analüüsid, mille alusel hinnati laenuõuete tähtajalise laekumise tõenäosust. Krediidivõimelisuse analüüside põhjal omistab krediidikomitee laenusajatele krediidireitingud järgmise skaala kohaselt: madal risk (A), mõõdukast madalam risk (B), mõõdukas risk (C), mõõdukast kõrgem risk (D), kõrge risk (E), maksejõuetus (F).

Krediidikomitee antud hinnangute põhjal jagunevad KIK-i laenusaajad krediidireitingu järgi järgmiselt:

Madal risk (A) – 20%

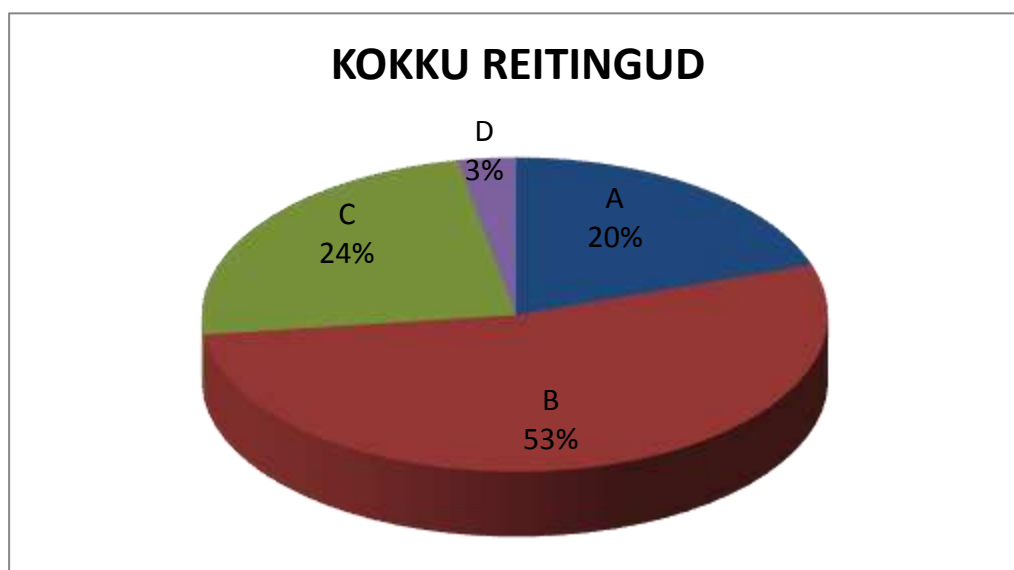
Mõõdukast madalam risk (B) – 53%

Mõõdukas risk (C) – 24%

Mõõdukast kõrgem risk (D) – 3%

Kõrge risk (E) – reitingu omistamiseks ei ole olnud põhjust

Maksejõuetus (F) – reitingu omistamiseks ei ole olnud põhjust

Krediidikomitee koondhinnangu kohaselt on seisuga 31.12.2016 kõik KIK-i laenuõuded toimivad, kuna kõik kliendid tasuvad oma kohustised tähtaegselt ja laenud on piisavalt tagatud. Finantsaruandlusest ega muul kombel pole ilmnenud kahtlusi laenusaajate kohustiste täitmise suutlikkuse kohta.

KIK-i laenusaajate krediidireitingud näitavad kokkuvõttes, et puudub vajadus riskipõhiseks laenuõuete provisjoneerimiseks.

Laenuandmist korraldab KIK-is finantsüksus, kelle peamised ülesanded laenuandmisel on:

- laenuprojektide analüüs ja klientide nõustamine;
- laenuotluste ja krediidivõimelisuse analüüside esitamine KIK-i krediidikomiteele ja nõukogule;
- väljamaksete teostamine;
- laenude administreerimine;
- järelevalve teostamine, sh laenusaajate krediidivõimelisuse kordushindamine ja riskide juhtimine.

Finantsüksus koostab laenuotleja krediidivõimelisuse analüüsi raporti krediidikomiteele, mille reglemendi kinnitas KIK-i nõukogu 1. juulil 2009. Kõik krediidikomitee poolt tehtud positiivsed eelotsused esitatakse kooskõlas KIK-i põhikirjaga ja krediidipoliitikaga KIK-i

juhatusel või nõukogule otsustamiseks. Negatiivsete eelotsuste kohta esitab krediidikomitee KIK-i juhatusel või nõukogule informatsiooni koos põhjendustega.

KIK-i nõukogu poolt 16. märtsil 2010. aastal kinnitatud KIK-i krediidipoliitika sätestab KIK-i laenuandmise printsiibid ja piirangud. Krediidipoliitikaga kehtestas nõukogu muu hulgas laenu andmise otsustustasandid, mille kohaselt nõukogu otsustab KIK-i omavahenditest antavate laenu andmise (v.a käibemaksu sildfinantseerimine) ning juhatus otsustab krediidiliini kaudu antavate laenu ja käibemaksu sildfinantseerimise laenu andmise. Selline tööjaotus on põhjendatud asjaoluga, et krediidiliinilaenu antakse ÜF-ist rahastatavate veemajandusprojektide omafinantseeringu rahastamiseks, kus ka toetuse andmise otsustab juhatus. Sellega tagatakse vajalik paindlikkus otsustamisel.

3.7. Järelevalve struktuuritoetustest rahastatavate keskkonnaprojektide elluviimise üle

KIK-i järelevalve toetuse saaja üle on kaheastmeline (projektikoordinaator ning järelevalve spetsialist). Projektikoordinaator teostab toetuse saaja tegevuse üle pidevat järelevalvet, hoiab kliendisuhet ning on kõige paremini projekti tundev isik KIK-is. Projektikoordinaator kontrollib 100% kõiki väljamakseid ja hankeid. KIK-is paikvaadeldakse kõiki projekte vähemalt üks kord eluea jooksul, riskantsemaid ja suuremahulisi projekte rohkem kui üks kord. Teise astme kontrolli teostab järelevalveüksus. Teise astme kontroll on alati riskipõhine, st kontrollitakse eelkõige kõrgema riskiga väljamakseid, hankeid ning teostatakse kõrgema riskiga projektide paikvaatlusi.

Perioodil 2014–2020 on KIK 2016. aasta lõpu seisuga rahastanud 262 ST projekti, millest lõppenud on 121 projekti.

KIK-i projektikoordinaatorite ja järelevalvespetsialistide poolt teostatav järelevalve on suunatud eelkõige rikkumiste ennetamisele. Hangetega seotud rikkumiste osakaal kõigist avastatud rikkumistest on jätkuvalt olnud kõige suurem. KIK rakendab valikulist hangete eelkontrolli etappi, mille käigus tuvastatakse enamik probleemkohti ja mis võimaldab teha hankedokumentides parandused enne, kui rikkumised realiseeruvad ja omandavad finantsmõju.

Aruandlusaastal avastati kokku 4 rikkumist summas 424 933 eurot 2007–2013 perioodis ja summas 30 855 eurot 2014–2020 perioodis.

3.8. Projektide auditeerimine

Struktuuritoetuse projektiauditeid teostati koostöökokkuleppe alusel auditeeriva asutusega (Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakond). Auditeeritavad projektid valitakse välja statistiliste meetoditega. 2016. aastal auditeeris KIK-i projektiauditi üksus 6 struktuuritoetusest rahastatud projekti. Lisaks viis projektiauditeid läbi auditeeriv asutus (samuti 6 projektiauditit). Projektide auditeeritud kulud olid kokku 3,7 miljonit eurot. Vastavalt struktuuritoetuse projektiauditite metoodikale on aruannetes olulise tähelepanekuna kajastatud ainult finantsmõjuga (mitteabikõlblik kulu) rahastamisnõuete rikkumised. Struktuuritoetuse projektiauditite puhul oli 11 aruannet märkusteta ja üks aruanne oluliste tähelepanekutega.

Olulistes tähelepanekutes toodi välja mitteabikõlblike kulused summas 2435 eurot. Auditeeritud perioodi veamäär (mitteabikõlblike kulude osakaal) jäi alla 0,07%.

Keskkonnaprogrammist rahastatud projektide osas moodustati auditivalim riskianalüüsi põhjal. Sellest tulenevalt teostati 2016. aastal projektiauditid 10 toetuse saaja projektide kohta, mis hõlmas kokku 24 rahastatud sihtfinantseerimise lepingut. Auditeeritud sihtfinantseerimise lepingute summa ulatus 2,9 miljoni euron. Keskkonnaprogrammide projektiauditite tulemusena tuvastati abikõlbmatuid kuluseid kolmes projektiauditis, abikõlbmatu kulu summa kokku oli 21 671,63 eurot. Auditeeritud projektide veamäär oli 0,75%.

Projektiauditite tulemustele tuginedes saab väita, et projektides püstitatud eesmärgid on saavutatud ning projektide rahastamisele ja elluviimisele seatud nõudeid on toetuse saajad olulises osas järginud. Kokkuvõttes jäi projektiauditite käigus tuvastatud abikõlbmatute kulude osakaal alla 1% auditeeritud kogukuludest. 2016. aasta projektiauditite tulemuste rakendamise hindamine näitas, et audiitorite poolt tehtud oluliste tähelepanekutega on arvestatud ja kõigi finantsmõjuga rahastamisnõuete rikkumiste puhul on algatatud järeltegevused.

3.9. Siseaudit

2016. aastal olid riskipõhisest audituniiversumist tulenevalt siseauditi peamiseks kontrollivaldkondadeks keskkonnaprogrammi ja struktuuritoetuste kohapealsete ja järelkontrollide teostamise auditeerimine, keskkonnaprogrammist kaasfinantseeritavate projektide eelarve kontrolli piisavuse hindamine ning rahastusotsuste muudatuste auditeerimine, KIK-i struktuuritoetuste hindamiskomisjonide liikmete huvide konflikti kontroll, juhatuse otsuste täitmise kontroll, pettuseriskide maandamise auditeerimine (viimane audit ei ole tegevusaruande koostamise ajaks lõpetatud).

Tulenevalt korrupsioonivastase seaduse nõuetest kontrollisid siseaudiitorid 2016. aasta suvel äriregistri ja muude avalikult kättesaadavate andmete põhjal KIK-i töötajate ärihuve. Kontrollide tulemusena veenduti, et KIK-i töötajatel ning juht- ja kontrollorganite liikmetel ei esine teadaolevalt oma tööülesannete täitmisel huvide konflikte.

Konsultatiivsed tegevused olid peamiselt seotud erinevate protseduuride kommenteerimisega, osalemisega KIK-i ohumärkide ja hinnaraamatu töögruppides, riskiseminari ettevalmistamisega ja läbiviimisega, KIK-i riskide seirega ning KIK-i töötajatele finantskoolituse jätkukoolituste läbiviimisega.

Auditite ja konsultatiivsete tegevuste tulemustele tuginedes on siseaudiitoritel veendumus, et KIK-i juhtimis- ja kontrollisüsteemid olulises osas toimivad, kuid neis on üksikuid puudusi, mis vajavad KIK-i juhtkonna tähelepanu.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	62 561 279	69 484 485	2
Nõuded ja ettemaksud	28 130 189	32 331 126	3
Kokku käibevarad	90 691 468	101 815 611	
Põhivarad			
Nõuded ja ettemaksud	90 350 348	101 016 643	3
Materiaalsed põhivarad	67 696	106 856	5
Immateriaalsed põhivarad	191 337	180 588	6
Kokku põhivarad	90 609 381	101 304 087	
Kokku varad	181 300 849	203 119 698	
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	8 078 423	6 919 235	9
Võlad ja ettemaksud	6 728 684	10 855 000	10
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	369 739	3 584 103	11
Kokku lühiajalised kohustised	15 176 846	21 358 338	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	84 837 916	94 454 416	9
Kokku pikaajalised kohustised	84 837 916	94 454 416	
Kokku kohustised	100 014 762	115 812 754	
Netovara			
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	1 488 897	1 488 897	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	85 818 047	82 355 809	
Aruandeaasta tulem	-6 020 857	3 462 238	
Kokku netovara	81 286 087	87 306 944	
Kokku kohustised ja netovara	181 300 849	203 119 698	

Tulemiaruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	16 511 962	97 635 220	12
Muud tulud	30 846 301	35 082 985	13
Kokku tulud	47 358 263	132 718 205	
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	-49 003 788	-124 905 022	14
Mitmesugused tegevuskulud	-1 037 604	-1 205 780	16
Tööjõukulud	-3 717 694	-3 868 709	15
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-182 184	-157 072	5,6
Kokku kulud	-53 941 270	-130 136 583	
Põhitegevuse tulem	-6 583 007	2 581 622	
Intressitulud	1 171 326	1 468 821	17
Intressikulud	-614 679	-594 369	18
Muud finantstulud ja -kulud	5 503	6 164	19
Aruandeaasta tulem	-6 020 857	3 462 238	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	-6 583 007	2 581 622	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	182 184	157 072	5,6
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	0	-200	5,6
Muud korrigeerimised	31 347	32 352	
Kokku korrigeerimised	213 531	189 224	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	5 467 869	3 654 820	
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-7 330 070	-30 537 465	
Kokku rahavood põhitegevusest	-8 231 677	-24 111 799	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-141 378	-147 031	
Laekunud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	0	200	5,6
Antud laenud	0	-6 056 873	3
Antud laenude tagasimaksud	9 290 376	11 741 684	3
Laekunud intressid	1 280 814	1 535 988	
Muud laekumised investeerimistegevusest	5 002	6 164	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	10 434 814	7 080 132	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	0	34 592 000	9
Saadud laenude tagasimaksud	-8 454 564	0	9
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksud	-46 491	-47 085	
Makstud intressid	-625 288	-636 614	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-9 126 343	33 908 301	
Kokku rahavood	-6 923 206	16 876 634	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	69 484 485	52 607 851	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-6 923 206	16 876 634	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	62 561 279	69 484 485	2

Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2014	1 488 897	82 355 809	83 844 706
Aruandeaasta tulem	0	3 462 238	3 462 238
31.12.2015	1 488 897	85 818 047	87 306 944
Aruandeaasta tulem	0	-6 020 857	-6 020 857
31.12.2016	1 488 897	79 797 190	81 286 087

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Keskkonnainvesteeringute Keskus (edaspidi Sihtasutus) 2016. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Vabariigi hea raamatupidamise tavaga. Eesti Vabariigi hea raamatupidamistava on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduses ja mida täiendab Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend (edaspidi üldeeskiri).

01.01.2016 jõustusid raamatupidamise seaduse muudatused, mis on käesolevas raamatupidamise aastaaruandes rakendatud.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Sihtasutus on lähtunud bilansi ja tulemiaruarande koostamisel Raamatupidamise Toimkonna juhendist nr 14.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes arvelduskontode jääke ja kuni 3-kuulise tähtajaga deposiite.

Sihtasutuse rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil, mille puhul on põhitegevuse rahavoogude leidmiseks korrigeeritud tegevustulemit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju põhitegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustiste saldode muutused. Investeerimis- ja finantseerimistegevused on kajastatud otsemeetodil.

Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Välisvaluutatehingute kajastamisel on aluseks võetud tehingu toimumise päeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised on ümber hinnatud eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtinud Euroopa Keskpannga kursside alusel. Kursimuutustest tekkinud kasumid ja kahjumid on kajastatud tulemiaruarandes saldeerituna.

Nõuded ja ettemaksed

Nõuded riigile Keskkonnatasude seaduse alusel kajastatakse Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaameti, Keskkonnainspeksiooni, Põllumajandusministeeriumi ning Maksu- ja Tolliameti tuluteatiste alusel. See on tasumata osa keskkonnatasudest, mille maksetähtaeg saabub peale bilansipäeva või mis on Keskkonnaministeeriumi, Keskkonnaameti, Põllumajandusministeeriumi ning Maksu- ja Tolliameti poolt bilansipäevaks ülekantud, kuid Sihtasutuse pangakontole jõudnud peale bilansipäeva.

Muid nõudeid kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses (s.o nominaalväärtus miinus vajadusel tehtavad allahindlused).

Iga nõude laekumise tõenäosust on hinnatud võimaluse korral eraldi. Nõuete hindamisel võetakse arvesse nii bilansipäevaks teadaolevaid kui ka bilansipäeva järgseid kuni aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust. Kui nõude laekumine loetakse osaliselt või täielikult ebatõenäoliseks, kajastatakse allahindlust bilansireal Nõuded ja ettemaksed miinusemärgiga ning vastavat kulu tulemiaruarande real Mitmesugused tegevuskulud. Nõuded, mille sissenõudmiseks ei ole võimalik või majanduslikult kasulik meetmeid rakendada, on hinnatud lootusetuks ning bilansist välja kantud.

Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded kajastatakse tulemiaruarandes kulude vähendusena. Nõuet loetakse lootusetuks, kui juhtkonna hinnangul puuduvad võimalused nõude laekumiseks.

Antud laenu

Antud laene, mille tagasinõude lõpptähtaeg on pikem kui üks aasta, kajastatakse pikaajaliste laenuõuete. Tähtajaga vähem kui aasta antud laene kajastatakse lühiajaliste laenuõuete.

Laenuõuded on bilansis kajastatud nende algse soetusmaksumuses, mida on korrigeeritud põhiosa tagasimaksete ja väärtuse langusest või laekumise ebatõenäosusest tingitud võimaliku allahindluse võrra.

Laenuõuete laekumise tõenäosust hinnatakse krediitkomitees iga laenusaaaja kohta eraldi. Sihtasutus rakendab pikaajaliste laenuõuete täitmise jälgimiseks laenusaaajate krediitreeitingusüsteemi eesmärgiga hinnata laenuõuete tagasimaksmise riske ja nende maandamisvõimalusi. Reitingu määramisel võetakse arvesse laenusaaaja majanduslikku olukorda, maksevõimet, tagatise väärtust ja realiseeritavust ning teisi asjaolusid, mis võivad mõjutada laenusaaaja kohustuste täitmist. Reiting määratakse kalendriaasta jooksul vähemalt üks kord. Erivaatluse alla võetakse laenu, mille puhul:

- tehingupoolel makseraskusi,
- esineb lepingutingimuste rikkumisi,

- Sihtasutus on pidanud muutma laenu tingimusi lepingupartneritele soodsamaks (tagasimaksegraafiku muutmine, maksepuhkuse perioodi pikendamine, intressimäärade vähendamine jms).
- Krediidikomitees osaleb juhataste liige, kes teeb vajadusel nõukogule ettepaneku laenuõuete allahindamiseks ja edasiseks tegevuseks.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseteks põhivaradeks loetakse Sihtasutuse enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega alates 2 000 eurost soetatud ilma käibemaksuta. Alates 01. jaanuarist 2017 on materiaalse ja immateriaalse põhivara arvele võtmise piirmäär 5 000 eurot. Põhivarad soetusmaksumusega alla 5000 euro on vastavalt üldeeskirjale seisuga 31.12.2016 bilansist välja kantud. Välja kantud varade üle maksumusega 1000 kuni 5000 eurot peetakse arvestust bilansiväliselt kui väheväärtuslike varade arvestust. Immateriaalsed põhivarad on kajastatud bilansis põhivara kogumitena.

Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja –asukohta. Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Hiliseimate parendustega seotud kulutused lisatakse materiaalse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumitele (sh tõenäoline osalemine tulevikus majandusliku kasu tekitamisel). Jooksva hoolduse ja remondiga kaasnevad kulutused kajastatakse perioodikuludes.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema bilansilist jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalsete põhivarade gruppidele järgmised:

arvutid ja arvutisüsteemid 30% aastas;
muud materiaalsed põhivarad 20% aastas.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse kui lõppväärtus ületab bilansilist jääkmaksumust või vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest. Igal bilansipäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, amortisatsioonimeetodi ning lõppväärtuse põhjendatust.

Juhul kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest järgnevast näitajast: vara õiglase väärtus miinus müügikulutused või vara kasutusväärtus) on väiksem tema bilansilisest jääkmaksumusest, on materiaalsete põhivarade objektid alla hinnatud nende kaetavale väärtusele.

Immateriaalsed põhivarad

Immateriaalse põhivarana kajastatakse tarkvara arenduskulusid.

Immateriaalne põhivara võetakse arvele ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on kontrollitav;
- on tõenäoline, et sihtasutus saab objekti kasutamisest tulevikus tulu pikema aja kui ühe aasta jooksul;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalsete põhivaradena võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Edaspidi kajastatakse immateriaalset põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalseid põhivarasid amortiseeritakse lineaarsel meetodil

Amortisatsioonimäärad on järgmised:

arvutitarkvara 25-30%

Rendid

Rendilepingut loetakse kapitalirendiks juhul, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Muud rendilepingud kajastatakse kasutusrendina.

Kasutusrendi puhul rendimaksed kajastatakse perioodikuluna tulemiaruanandes.

Kapitalirent võetakse arvele vara ja kohustisena renditud vara õiglase väärtuse summas või rendimaksede miinimumsumma nüüdisväärtuses, juhul kui see on madalam. Rendimaksed jaotatakse intressikuluks ja kohustise jääkväärtuse vähendamiseks.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, võetud laenud, viitvõlad ning muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud

soetusmaksumuse meetodil.

Finantskohustus liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on kaheteist kuu jooksul alates bilansikuupäevast; või kui Sihtasutusel pole tingimusteta õigust kohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast bilansikuupäeva või kui laenuandjal oli õigus bilansipäeval finantskohustisi tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumiste tõttu. Finantskohustise kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglases väärtuses (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades sisemise intressimäära meetodit. Juhul, kui tehinguga seotud kulutused puuduvad või on ebaolulised, on sisemine intressimäär lähedane tema lepingus fikseeritud intressimäärale ning sisemise intressimäära arvestust läbi ei viida.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Eraldistena kajastatakse bilansis tõenäolisi kohustisi, mis on avaldunud enne bilansikuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole kindlad.

Eraldiste kajastamisel bilansis on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta. Eraldis kajastatakse bilansis summas, mis on juhtkonna hinnangu kohaselt bilansipäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolle.

Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt hiljem kui 12 kuu jooksul pärast bilansipäeva, kajastatakse seda diskonteeritud väärtuses (eraldisega seotud väljamaksete nüüdisväärtuse summas), välja arvatud juhul, kui diskonteerimise mõju on ebaoluline.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimine

Toetustena käsitletakse Sihtasutuse poolt saadud vahendeid (saadud toetused), mille eest ei anta otseselt vastu kaupu ega teenuseid, ning Sihtasutuse poolt antud vahendeid (antud toetused), mille eest ei saada otseselt vastu kaupu ega teenuseid.

Toetused jaotatakse järgmisteks liikideks:

- sotsiaaltoetused- toetused füüsilistele isikutele, v.a toetused ettevõtluseks;
- sihtfinantseerimine- teatud projektipõhisel sihtotstarbel saadud ja antud toetused, mille puhul määratakse selle eesmärki koos mõõdikutega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi;
- tegevustoetused- antud ja saadud toetused, mis antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest.

Sihtfinantseerimise liigid on:

- kodumaine sihtfinantseerimine- residentidelt, sh teistelt avaliku sektori üksustelt saadud ja neile antud sihtfinantseerimine, v.a nende kaudu vahendatud välismaine sihtfinantseerimine; kodumaise sihtfinantseerimise eriliik on välismaise sihtfinantseerimise kaasfinantseerimine- toetus, mida Eesti avaliku sektori üksus annab toetuse saajale lisaks Euroopa Liidu fondidest makstavale välismaisele sihtfinantseerimisele;
- välismaine sihtfinantseerimine- mitteresidentidelt, sealhulgas rahvusvahelistelt organisatsioonidelt saadud sihtfinantseerimine.

Sihtasutus vahendab riigieelarvelisi eraldisi (keskkonnatasudest laekuv raha) ja Euroopa Liidu fondide, välisabiprogrammide ning laenuvahendeid keskkonnaprojektide elluviimiseks.

Keskkonnatasude seaduse alusel kannab Rahandusministeerium keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekunud raha seaduses sätestatud ulatuses ja sihtotstarbel Sihtasutusele. Raha edasise kasutamise otsused teeb Sihtasutuse nõukogu lähtuvalt põhikirjas püstitatud eesmärgist ja ülesandest.

Saadud sihtfinantseerimist kasutatakse loodusvarade taastootmiseks, keskkonnaseisundi hoidmiseks ja keskkonnakahjustuste heastamiseks vajalike projektide finantseerimiseks. Projektid koondatakse oma eesmärgi järgi alates 2013. aastast 10-ks programmiks, varasematel aastatel 12-ks programmiks. Programmi rahaliste vahendite arvestusliku suuruse ja tegeliku finantseerimise otsustab Sihtasutuse nõukogu.

Sihtasutus tegutseb rakendusüksusena välisabi vahendamisel Euroopa Ühtekuuluvusfondist (ÜF), Euroopa Regionaalfondist (ERF) ja Euroopa Sotsiaalfondist (ESF)toetuse saajatele.

Toetuste kajastamise üldpõhimõtted

Sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise või põhivara soetamise perioodil, kui sihtfinantseerimise tingimustega ei kaasne sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk. Kui eksisteerib sisuline tagasinõude või laekumata jäämise risk,

kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna vastava riski kadumisel. Toetust kajastatakse bilansis esmakordselt raha ülekandmisel või laekumisel või sihtfinantseerimisega seotud nõuete, kohustiste, tulude ja kulude arvelevõtmise kuupäeval vastavuses eelpool tooduga.

Lepingute alusel võetud sihtfinantseerimise andmise kohustisi ja sihtfinantseerimise saamise nõudeid kajastatakse eelnevalt tingimuslike kohustiste ja nõuete bilansivälistel kontodel. Antud sihtotstarbeliste toetuste üle arvestuse pidamisel loetakse bilansivälise kohustise tekkimise hetkeks esitatud toetuse taotluse osas tehtud positiivset finantseerimisotsust.

Sihtfinantseerimise andjad ja vahendajad kajastavad antud ja vahendatud sihtfinantseerimist kuludes (vahendajad ka tuludes) samades perioodides kui toetuste saajad. Põhivara sihtfinantseerimise andmist ja vahendamist kajastatakse kuludes (vahendajad ka tuludes) sellel perioodil, millal toetuse saaja kajastab põhivara soetamise.

Riigieelarvest ettemaksena saadud sihtfinantseerimise summad kajastatakse bilansis kohustisena real "Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused". Nõue riigieelarve vastu võetakse üles sihtfinantseerimise vahendite osas juhul, kui kulutused on tehtud või toetuse saaja poolt esitatud maksetaotlus on aktsepteeritud, kuid sihtfinantseerimise summad on Sihtasutusele veel laekumata. Toetuse saajale ettemaksena ülekantud toetus kajastatakse ettemakstud tulevaste perioodide toetusena kuni on täidetud toetuse saamise tingimused. Lähtuvalt tegevuskulude sihtfinantseerimise põhimõtetest kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest alles tekkepõhiste kulude tekkimisel, vähendades vastavas summas bilansikirjet "Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused".

Tegevustoetusi kajastatakse tuluna raha laekumisel.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna tegevuskulude tegemise perioodis. Kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle arvel ei ole veel kulutusi tehtud, kajastatakse saadud vahendid ettemaksena. Kui sihtfinantseerimise saamisega seotud kulutused on tehtud ja puudub sisuline toetuse laekumata jäämise risk, kuid toetus on veel laekumata, kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna ja nõudena.

Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks

Sihtfinantseerimise abil soetatud põhivara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses. Varade soetamiseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse sihtfinantseerimiste tuluna põhivara soetamise perioodis. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Sihtfinantseerimise vahendamine

Sihtasutus sihtfinantseerimise vahendajana kajastab sihtfinantseerimist tekkepõhise printsiibi järgi oma tuludes ja kuludes. Kui sihtfinantseerimiseks saadud rahalised vahendid kantakse vahendajale, kajastab vahendaja seda kuni tulu ja kulu kajastamise perioodi saabumiseni saadud ettemaksena. Kui vahendaja kannab toetuse saajale raha üle ettemaksena, kajastab ta seda toetuse saajale antud ettemaksena. Kui vahendaja aktsepteerib toetuse saaja aruande tehtud kulutuste osas, kajastab ta toetuse saaja kulutuste tegemisega samas perioodis tulu toetuse andjalt ja kulu toetuse saajale ning võtab arvele kas nõude toetuse andja vastu või vähendab toetuse andjalt saadud ettemakset ja võtab arvele kohustise toetuse saaja ees või vähendab toetuse saajale antud ettemakset. Kui vahendaja vastutab toetuse andja ees saaja-poolsete lepingutingimuste täitmise ja raha sihipärase kasutamise eest, võtab vahendaja lepingu rikkumise selgumisel arvele tagasinõude toetuse saaja vastu ja tagasimaksekohustise toetuse andja ees. Ühtlasi vähendatakse saadud toetuste tulu ning antud toetuste kulu.

Mitterahaline sihtfinantseerimine

Kui mitterahaline sihtfinantseerimine seisneb selles, et toetuse andja või vahendaja kannab raha otse toetuse saaja hankijale, võetakse sihtfinantseerimine arvele toetuse andja või vahendaja teatise alusel nii, nagu see toimuks siis, kui raha liiguks läbi toetuse saaja hankijale (välja arvatud pangakonto liikumise kajastamine, selle asemel sulgeb toetuse saaja maksepäeval võla hankijale ja nõude toetuse andjale või vahendajale või saadud ettemakse toetuse andjalt või vahendajalt). Avalikku sektorisse kuuluvad vahendajad on kohustatud sihtfinantseerimise ülekandmisel hankijale informeerima toetuse saajat maksetaotluse aktsepteerimisest, toetuse kuludes kajastamise perioodist ja ülekandest hiljemalt ülekande tegemisele järgneva kuu 5. kuupäevaks. Mitterahalist sihtfinantseerimist kajastatakse saadud kaupade ja teenuste õiglasel väärtuses. Kui sihtfinantseerimisena saadud kaupade ja teenuste õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata, selle kohta raamatupidamiskandeid ei tehta.

Tulud

Keskkonnakasutusest laekuva raha kasutamist ja sihtotstarvet reguleerib Keskkonnatasude seadus. Seaduse paragrahvi 56 alusel kuulub keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekuv raha eraldamisele Sihtasutusele.

Keskkonnatasude seaduse alusel riigieelarvesse laekuvat raha käsitletakse kui Sihtasutuse tulu ning kajastatakse tulemiaruanDES tekkepõhiselt tasu arvestamise perioodile vastavas perioodis tuluna:

- tuludena loodusvaradelt- maardlate kaevandamisõiguse tasu, kasvava metsa raieõiguse tasu, tasu vee erikasutusest, jahipiirkonna kasutusõiguse tasu, kalapüügiõiguse tasu;
- muude tuludena keskkonnakasutusest- saastetasud ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitus, intressitulud muude maksude võlgadelt;

- maksudena kaupadelt ja teenustelt- pakendiaktsiis.

Bilansikuupäevaks laekumata eelpool nimetatud tulud kajastatakse viitnõudena bilansikirjel Nõuded keskkonnatasude seaduse alusel.

Intressitulud kajastatakse tekkepõhiselt tulemiaruaandes real Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt.

Seotud osapooled

Sihtasutuse seotud osapoolteks on loetud:

- Sihtasutuse tegev- ja kõrgem juhtkond ning nende pereliikmed, kelleks loetakse vähemalt abikaasa, elukaaslane ja laps;
- sihtasutused, mittetulundusühingud ja äriühingud, kelle üle eelmises punktis nimetatud isikutel üksi või koos pereliikmetega on valitsev või oluline mõju.

Raamatupidamise aastaaruandes avalikustatakse tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja olulised soodustused. Muude seotud osapooltega tehtud tehingute osas avalikustatakse raamatupidamise aastaaruande lisades informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või Sihtasutuse sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Pärast bilansipäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist toimunud sündmuste kajastamine aastaaruandes sõltub sellest, kas tegemist on korrigeeriva või mittekorrigeeriva sündmusega. Korrigeeriv bilansipäevajärgne sündmus on sündmus, mis kinnitab bilansipäeval eksisteerinud asjaolusid. Sellise sündmuse mõju on kajastatud lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruaandes. Mittekorrigeeriv bilansipäevajärgne sündmus on sündmus, mis ei anna tunnistust bilansipäeval eksisteerinud asjaoludest. Sellise sündmuse mõju ei kajastata lõppenud aasta bilansis ja tulemiaruaandes. Kui mõju on oluline, avaldatakse see lisades.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2016	31.12.2015
Arvelduskontod	62 561 279	69 484 485
Kokku raha	62 561 279	69 484 485

Sihtasutuse rahalisi vahendeid hoitakse Rahandusministeeriumi riigikassa koosseisu kuuluvatel e-riigikassa kontodel.

Vastavalt Kassalise teenindamise eeskirjale alates 01. jaanuarist 2015 tasub Rahandusministeerium teenindavate isikute e-kontol hoitavalt rahalt intressi, mille suurus on võrdne riigi likviidsete finantsvarade tulususega, kuid ei ole väiksem kui 0%. Intressi arvestatakse e-kontol hoitava raha kuu keskmiselt jäägilt, mis on suurem kui 10 000 eurot, lähtudes 360-päevasest aastast. Intress kantakse vastavale e-kontole hiljemalt iga kalendripoolaastale järgneva kuu viiendal tööpäeval. 2016 aasta eest tasus Rahandusministeerium e-kontol hoitavalt rahalt intressi summas 95 184 eurot (2015: 60 098 eurot).

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	664	664	0	0	4
Muud nõuded	99 751 970	9 401 622	34 876 792	55 473 556	
Laenuõuded	99 391 975	9 041 627	34 876 792	55 473 556	
Intressinõuded	359 995	359 995	0	0	
Ettemakstud toetused	5 853 122	5 853 122	0	0	
Saamata sihtfinantseerimine	3 327 591	3 327 591	0	0	
Sihtfinantseerimise tagasinõuded	678 884	678 884	0	0	
Nõuded Keskkonnatasude seaduse alusel	9 402 967	9 402 967	0	0	
Saamata seadusandlusest tulenevad toetused	81	81	0	0	
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	1 028	1 028	0	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad tagasinõuded	-543 696	-543 696	0	0	
Muud nõuded	7 926	7 926	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	118 480 537	28 130 189	34 876 792	55 473 556	
	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta	
Muud nõuded	109 151 334	8 134 691	36 602 720	64 413 923	
Laenuõuded	108 682 351	7 665 708	36 602 720	64 413 923	
Intressinõuded	468 983	468 983	0	0	
Ettemakstud toetused	4 614 994	4 614 994	0	0	
Saamata sihtfinantseerimine	7 709 257	7 709 257	0	0	
Sihtfinantseerimise tagasinõuded	1 299 609	1 299 609	0	0	
Nõuded Keskkonnatasude seaduse alusel	11 821 560	11 821 560	0	0	
Saamata seadusandlusest tulenevad toetused	19	19	0	0	
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud	7 868	7 868	0	0	
Ebatõenäoliselt laekuvad tagasinõuded	-1 256 872	-1 256 872	0	0	
Kokku nõuded ja ettemaksed	133 347 769	32 331 126	36 602 720	64 413 923	

Laenuõuded on fikseeritud eurodes. Laenude lõppkuupäevad on 2017-2035. Antud laenude intressimäärad on seotud 6 kuu Euriboriga, millele lisandub 0,2- 3,00%. 2016. aasta keskmine intressimäär oli 1,16%, 2015: 1,55%.

Ettevõtetele antud laenud on tagatud hüpoteekidega ja kommertsandiga vähemalt tagatisvara bilansilises väärtuses suhtes 100/70.

Kohalikele omavalitsustele antud laenude tagatiseks on nende eelarve.

KIKi juhtkonna hinnangul on Sihtasutuse laenuportfell jätkusuutlik.

Nõuetena riigile Keskkonnatasude seaduse alusel kajastatakse nõudeid keskkonnatasude kohta Keskkonnaministeeriumi ja ministeeriumi asutuste, Põllumajandusministeeriumi, ning Maksu- ja Tolliameti tuluteatiste alusel, mille maksetähtaeg saabub peale bilansipäeva. Nõuded on detsembri kuu tulude kohta.

Nõuded jagunevad:

nõuded aktsiisidest seisuga 31.12.2016: 14 850 eurot, 31.12.2015: 21 811 eurot;

nõuded loodusressursside kasutamist ja saastetasudest 31.12.2016: 9 388 117 eurot, 31.12.2015: 11 799 749 eurot.

Nõuetena saamata sihtfinantseerimisest kajastatakse nõudeid välisfinantseerimisest raha allikate lõikes Rahandusministeeriumi kui makseasutuse vastu. Toetuse saajate poolt on sihtfinantseerimise saamise tingimused täidetud ja kulutused on tehtud.

Ettemakstud toetuste all kajastatakse üle kantud toetusi, millede tekkepõhine toetuse kuluna kajatamise periood ei ole veel saabunud.

Ettemaksed raha allikate lõikes:

ettemaksed keskkonnaprogrammi projektidele 31.12.2016: 4 740 151 eurot,

31.12.2015: 3 306 541 eurot;

ÜF projektidele 31.12.2016: 90 338 eurot, 31.12.2015: 16 352 eurot;

ERDF projektidele 31.12.2016: 36 155 eurot, 31.12.2015: 50 000 eurot;

muude mitteresidentide projektidele 31.12.2016: 986 478 eurot,

31.12.2015: 1 242 101 eurot.

Ebatõenäoliselt laekuvaks hinnatud nõuetest seisuga 31.12.2016 on 540 296 eurot vahendatud välisabi toetuste tagasinõuetest ja 3400 eurot on antud toetuste tagasinõuetest keskkonnaprogrammi projektidele. Seisuga 31.12.2015 oli 1 131 959 eurot vahendatud välisabi toetuste tagasinõuetest ja 124 913 eurot oli antud toetuste tagasinõuetest keskkonnaprogrammi projektidele.

Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest tagasinõuetest keskkonnaprogrammi projektidele on kajastatud lisas 16.

Lisa 4 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad (eurodes)

	31.12.2016		31.12.2015
	Ettemaks	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks	0	6 045	5 193
Üksikisiku tulumaks	0	0	36 851
Sotsiaalmaks	0	9 011	76 469
Kohustuslik kogumispension	0	0	4 124
Töötuskindlustusmaksed	664	0	4 464
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	664	15 056	127 101

Seisuga 31.12.2016 on deklareerimata sotsiaalmaksu kohustis 71 259 eurot ja deklareerimata arvestatud töötuskindlustusmaksu kohustis 1 610 eurot. 31.12.2015 olid vastavad kohustised 89 349 eurot ja 1 846 eurot. Deklareerimata maksukohustised on kajastatud lisa 10 real

Võlad töövõtjatele hulgas.

Maksuvõlad on kajastatud koondsummana lisas 10, ettemaksed lisas 3.

Lisa 5 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

					Kokku
	Arvutid ja arvutisüsteemid	Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid ja ettemaksed	
31.12.2014					
Soetusmaksumus	176 702	176 702	219 370	0	396 072
Akumuleeritud kulum	-55 673	-55 673	-178 278	0	-233 951
Jääkmaksumus	121 029	121 029	41 092	0	162 121
Ostud ja parendused	16 288	16 288	2 677	286	19 251
Amortisatsioonikulu	-55 643	-55 643	-18 873	0	-74 516
31.12.2015					
Soetusmaksumus	180 730	180 730	218 302	286	399 318
Akumuleeritud kulum	-99 056	-99 056	-193 406	0	-292 462
Jääkmaksumus	81 674	81 674	24 896	286	106 856
Ostud ja parendused	43 743	43 743	1 205	-286	44 662
Amortisatsioonikulu	-55 835	-55 835	-12 860	0	-68 695
Allahindlused väärtuse languse tõttu	-2 934	-2 934		0	-2 934
Muud muutused			-12 193		-12 193
31.12.2016					
Soetusmaksumus	151 907	151 907	24 931	0	176 838
Akumuleeritud kulum	-85 259	-85 259	-23 883	0	-109 142
Jääkmaksumus	66 648	66 648	1 048	0	67 696

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2016	2015
Masinad ja seadmed	0	200
Kokku	0	200

Aruandeperioodil on real Muud muutused kajastatud seoses põhivara arvelevõtmise piirmäära tõusuga varade mahakandmine, mille soetusmaksumus oli alla 5000 euro.

Lisa 6 Immateriaalsed põhivarad

(eurodes)

	Arvutitarkvara		Lõpetamata projektid ja ettemaksud	Kokku
31.12.2014				
Soetusmaksumus	483 790	0		483 790
Akumuleeritud kulum	-330 133	0		-330 133
Jääkmaksumus	153 657	0		153 657
Ostud ja parendused	106 497	2 990		109 487
Amortisatsioonikulu	-82 556	0		-82 556
31.12.2015				
Soetusmaksumus	590 287	2 990		593 277
Akumuleeritud kulum	-412 689	0		-412 689
Jääkmaksumus	177 598	2 990		180 588
Ostud ja parendused	78 952	30 160		109 112
Amortisatsioonikulu	-94 685	0		-94 685
Mahakandmised	-3 678			-3 678
Ümberklassifitseerimised	33 150	-33 150		0
31.12.2016				
Soetusmaksumus	687 348	0		687 348
Akumuleeritud kulum	-496 011	0		-496 011
Jääkmaksumus	191 337	0		191 337

Aruandeperioodil on real Mahakandmised kajastatud seoses põhivara arvelevõtmise piirmäära tõusuga varade mahakandmine, mille soetusmaksumus oli alla 5000 euro.

Lisa 7 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Kapitalirendi kohustised	63 903	33 233	30 670	0	10,32	euro	31.10.2019	9
Kapitalirendikohustised kokku	63 903	33 233	30 670	0				

	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Kapitalirendi kohustised	66 651	45 427	21 224	0	10,44	euro	01.09.2018	9
Kapitalirendikohustised kokku	66 651	45 427	21 224	0				

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2016	31.12.2015
Masinad ja seadmed	63 443	66 651
Kokku	63 443	66 651

Lisa 8 Kasutusrent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	2016	2015
Kasutusrendikulu	303 065	302 634
Järgmiste perioodide kasutusrendikulu mittekatkestatavatest lepingutest		
	31.12.2016	31.12.2015
12 kuu jooksul	290 142	294 182
1-5 aasta jooksul	915 727	782 406
Üle 5 aasta	949 332	1 299 023

Sihtasutus on võtnud kasutusrendile bürooruumid, sõiduautod, tarkvara litsentsid.

Sõiduautode rendilepinguid käsitletakse mittekatkestavate lepingutena.

Maakondlike esindustega on sõlmitud 14-s maakonnas ruumide kasutamiseks lepingud, millega Sihtasutus on võtnud endale kohustise maksta pindade üürikulud ja/ või hüvitada ruumide kommunaalkulud.

Rendile võetud vara ei ole edasi antud allrendile.

Lisa 9 Laenukohustised

(eurodes)

	31.12.2016	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Pikaajalised laenud								
Laen Rahandusministeeriumilt edasilaenamiseks toetusesaajatele	92 852 436	8 045 190	31 797 393	53 009 853	6 kuu Euribor+0,75% aastas	euro	01.09.2035	
Pikaajalised laenud kokku	92 852 436	8 045 190	31 797 393	53 009 853				
Kapitalirendikohustised kokku	63 903	33 233	30 670	0				7
Laenukohustised kokku	92 916 339	8 078 423	31 828 063	53 009 853				
	31.12.2015	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Alusvaluuta	Lõpptähtaeg	Lisa nr
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul	üle 5 aasta				
Pikaajalised laenud								
Laen Rahandusministeeriumilt edasilaenamiseks toetusesaajatele	101 307 000	6 873 808	33 084 043	61 349 149	6 kuu Euribor+0,75% aastas	euro	01.09.2035	
Pikaajalised laenud kokku	101 307 000	6 873 808	33 084 043	61 349 149				
Kapitalirendikohustised kokku	66 651	45 427	21 224	0				7
Laenukohustised kokku	101 373 651	6 919 235	33 105 267	61 349 149				

Laenu kasutamise sihtotstarve on Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist rahastatavate veeprojektide omafinantseeringu rahastamine. Tehinguga ei ole Sihtasutusel seotud kulutusi, va intress, mistõttu on laenu sisemine intressimäär sarnane lepingus fikseeritud nominaalsele intressimäärale ning sisemise intressimäära arvestust ei ole läbi viidud. Sihtasutus vastutab kogu oma varaga laenulepingust tulenevate rahaliste kohustiste täitmise eest.

Lisa 10 Võlad ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2016	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	93 022	93 022	
Võlad töövõtjatele	344 456	344 456	
Maksuvõlad	15 056	15 056	4
Muud võlad	175 269	175 269	
Intressivõlad	175 269	175 269	
Sihtfinantseerimisega seotud kohustised	6 006 236	6 006 236	
Sihtfinantseerimise tagasimaksekohustised	94 645	94 645	
Kokku võlad ja ettemaksed	6 728 684	6 728 684	
	31.12.2015	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	112 976	112 976	
Võlad töövõtjatele	436 526	436 526	
Maksuvõlad	127 101	127 101	4
Muud võlad	185 879	185 879	
Intressivõlad	185 879	185 879	
Sihtfinantseerimisega seotud kohustised	9 950 898	9 950 898	
Sihtfinantseerimise tagasimaksekohustised	41 620	41 620	
Kokku võlad ja ettemaksed	10 855 000	10 855 000	

Sihtfinantseerimisega seotud kohustistena kajastatakse:

sihtfinantseerimisega seotud kohustised keskkonnaprogrammi projektidele projektidele 31.12.2016: 2 599 693 eurot,

31.12.2015: 2 337 795 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustised ÜF projektid 31.12.16: 3 250 570 eurot,

31.12.2015: 6 407 591 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustised ERF projektid 31.12.2016: 7 776 eurot,

31.12.2015: 992 066 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustised ESF projektid 31.12.2016: 0 eurot,

31.12.2015: 47 006 eurot;

sihtfinantseerimisega seotud kohustised muud EL projektid 31.12.2016: 148 197 eurot,

31.12.2015: 166 440 eurot.

Bilansivälised kohustised sihtfinantseerimisest keskkonnaprogrammi projektidele on kajastatud lisas 23 ja välisabi projektidele lisas 24.

Lisa 11 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused (eurodes)

Varad bruto soetusmaksumuses

	31.12.2014	Saadud	Tulu	31.12.2015
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	27 099 987	74 119 336	-97 635 220	3 584 103

	31.12.2015	Saadud	Tulu	31.12.2016
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks				
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	3 584 103	13 297 598	-16 511 962	369 739
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	3 584 103	13 297 598	-16 511 962	369 739

Tulu sisaldab välisabi vahendeid summas 16 497 962 (2015: 97 623 287 eurot)

Sihtfinantseerimise ettemaksed 31.12.2016: 369 739 eurot ja võrdlusandmed seisuga 31.12.2015: 3 584 103 eurot jaotuvad allikate lõikes:

Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid ÜF 282 144 2 024 908

Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid ERF 84 183 416 500

Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid RIS 0 1 002 125

Sihtfinantseerimiseks saadud vahendid ESF 3 412 140 570

Täpsem informatsioon tulu kohta sihtfinantseerimisest on esitatud lisan 12.

Lisa 12 Annetused ja toetused

(eurodes)

	2016	2015
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks ÜF periood 2007-2013	767 790	59 856 818
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks ERF periood 2007-2013	0	5 931 994
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks RIS	0	12 865 174
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks ESF periood 2007-2013	16 830	161 602
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks ÜF periood 2014-2020	11 904 617	2 164 962
Välisabi vahendamine põhivara soetuseks ERF periood 2014-2020	4 975	0
Välisabi vahendamine tegevuskuludeks ÜF periood 2007-2013	0	11 148 551
Välisabi vahendamine tegevuskuludeks ERF periood 2007-2013	0	2 714 425
Välisabi vahendamine tegevuskuludeks ESF periood 2007-2013	36 361	705 215
Välisabi vahendamine tegevuskuludeks ÜF periood 2014-2020	1 724 876	581 457
Välisabi vahendamine tegevuskuludeks ERF periood 2014-2020	18 618	0
Välisabi tegevuskuludeks ERF	893 679	1 019 730
Välisabi tegevuskuludeks Euroopa Komisjon	750	130 066
Välisabi tegevuskuludeks ESF	0	132 647
Välisabi tegevuskuludeks RIS	0	-31 678
Välisabi tegevuskuludeks ÜF	502 694	26 428
Välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks ERF	157 708	9 564
Välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks ÜF	88 711	4 664
Välisabi kaasfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks ÜF periood 2014-2020	351 529	197 916
Välisabi kaasfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks ÜF periood 2014-2020	28 824	3 752
Kodumaine sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	14 000	2 500
Kodumaise sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	0	9 433
Kokku annetused ja toetused	16 511 962	97 635 220

Lisa 13 Muud tulud

(eurodes)

	2016	2015
Trahvid, viivised ja hüvitised	7 926	0
Üleriigilise ja kohaliku tähtsusega maardlate kaevandamisõiguse tasu	3 981 244	8 721 900
Tasu vee erikasutusest	5 173 219	4 715 011
Jahipiirkonna kasutusõiguse tasu	128 130	133 440
Kalapüügiõiguse tasu	1 577 068	1 237 068
Keskkonnatasu võlalt arvestatud intressitulu	0	2 062
Edasiantud saastetasu ja keskkonnale tekitatud kahju hüvitis	19 902 570	19 670 277
Maksud kaupadelt ja teenustelt- pakendiaktsiis	74 576	602 000
Muud	1 568	1 227
Kokku muud tulud	30 846 301	35 082 985

Keskkonnatasude seaduse paragrahvi 56 alusel kuulub keskkonnakasutusest riigieelarvesse laekuv raha eraldamisele Sihtasutusele.

Lisa 14 Jagatud annetused ja toetused

(eurodes)

	2016	2015	Lisa nr
Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad	-32 550 949	-27 823 614	21
Vahendatud ja antud välisabi	-16 452 839	-97 081 408	22
Kokku jagatud annetused ja toetused	-49 003 788	-124 905 022	

Aruandeperioodil on kajastatud kulude vähendusena tagasinõudeid vahendatavast sihtfinantseerimisest 538 491 eurot (2015: 318 238 eurot) ning antud sihtfinantseerimisest keskkonnakaitse valdkondadele 40 907 eurot (2015: 3 504 eurot).

Suurem keskkonnaprogrammi antud toetuste kulu 2016. aastal on üks negatiivse tulemi põhjuseid aruandeperioodil.

Lisa 15 Tööjõukulud

(eurodes)

	2016	2015
Palgakulu	-2 665 242	-2 782 764
Sotsiaalmaksud	-897 870	-938 865
Muud	-154 582	-147 080
Kokku tööjõukulud	-3 717 694	-3 868 709
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	92	97

Palgakuluna on kajastatud töötajatele arvestatud töötasud summas 2 193 496 eurot (2015: 2 311 127 eurot), juhatuse liikmete tasud summas 139 687 eurot (2015: 177 693 eurot), nõukogu ja auditikomitee liikmete tasud summas 28 425 eurot (2015: 28 305 eurot), töötajatele ja juhatuse liikmetele arvestatud hüvitised ja toetused summas 303 634 eurot (2015: 265 030 eurot). Muude tööjõukuludena on kajastatud töötajatele tehtud erisoodustused ja erisoodustustelt arvestatud tööandja maksud. Töötajate keskmine arv lepingu liikide lõikes oli: töölepingu alusel 89,1 töötajat (2015: 94 töötajat), tegev- ja kõrgem juhtkond VÕSi alusel 2,4 liiget (2015: 3 liiget). Täpsem informatsioon tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasude kohta on esitatud lisas 20.

Lisa 16 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2016	2015
Mitmesugused bürookulud	-111 253	-183 480
Lähetuskulud	-10 504	-33 055
Koolituskulud	-68 436	-80 648
Ruumide majandamiskulud	-272 691	-272 268
Sõidukite majandamiskulud	-61 902	-88 375
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-101 841	-106 929
Info ja PR teenused	-69 137	-53 509
Kuluinventar	-7 827	-10 712
Koolituskulud jm kulud kolmandatele isikutele	-11 281	-9 889
Muud tegevuskulud/ maksukulud	-158 710	-177 140
Kulu ebatähtselt laekuvatest tagasinõuetest	0	1 868
KIKi omaprojektide tegevuskulud	-136 293	-155 330
Muud	-27 729	-36 313
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-1 037 604	-1 205 780

Lisa 17 Intressitulud

(eurodes)

	2016	2015
Intressitulu hoiustelt	95 184	60 098
Intressitulu laenudelt	1 076 142	1 408 723
Kokku intressitulud	1 171 326	1 468 821

Lisa 18 Intressikulud

(eurodes)

	2016	2015
Intressikulu laenudelt	-611 149	-589 451
Intressikulu kapitalirendilt	-3 530	-4 918
Kokku intressikulud	-614 679	-594 369

Lisa 19 Muud finantstulud ja -kulud

(eurodes)

	2016	2015
Muud finantstulud ja -kulud	5 503	6 164
Kokku muud finantstulud ja -kulud	5 503	6 164

Muu finantstuluna on kajastatud laenulepingu tingimuste rikkumisega kaasnevad leppetrahvid, 2015 on kajastatud laenulepingutasu.

Lisa 20 Seotud osapooled

(eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused	2016	2015
Arvestatud tasu	168 112	205 998
Muud toetused, erisoodustused	25 103	29 836

Sihtasutuse asutajaks on Eesti Vabariik, asutaja õiguste teostajaks on Rahandusministeerium.

Tulenevalt 24.11.2014 jõustunud üldeeskirja muutustest (§49) avalikustatakse seotud osapooltega tehtud tehingute osas raamatupidamise aastaaruandes informatsioon vaid nende tehingute kohta, mis ei vasta õigusaktidele või Sihtasutuse sisedokumentide üldistele nõuetele või turutingimustele.

Aruandeperioodil on juhatuse liikmetele arvestatud tasusid ja antud muid soodustusi kokku summas 176 040 eurot (2015. a. 207 529 eurot).

Lisaks on juhatuse esimehele antud kasutada ametiauto, mille kasutamise eest isiklikul otstarbel maksab Sihtasutus erisoodustuse maksud.

Aruandeperioodil on nõukogu liikmetele arvestatud tasusid 28 425 eurot,

(2015. a. 28 305 eurot). Vaata ka lisa 15.

Muid soodustusi nõukogu liikmetele antud ei ole.

Juhatusel on ette nähtud lahkumishüvitis kolme kuu tasu ulatuses nende tagasikutsumisel nõukogu algatusel enne volituste tähtaja möödumist.

Alates detsembrist 2016 on Sihtasutuse juhatus üheliikmeline.

Lisa 21: Antud sihtfinantseerise kulud keskkonnakaitsevaldkondadele

Kirje nimetus		2016	2015
1.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2016		
1.1.	Veemajandus	283 563	0
1.2.	Jäätmekäitlus	404 492	0
1.3.	Looduskaitse	535 166	0
1.4.	Metsandus	520 006	0
1.5.	Maapõu	849 450	0
1.6.	Atmosfääriõhu kaitse	127 149	0
1.7.	Keskkonnateadlikkus	592 382	0
1.8.	Kalandus	65 143	0
1.9.	Keskkonnakorraldus	91 530	0
1.10.	Merekeskkond	55 840	0
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2016		3 524 722	0
2.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2015		
2.1.	Veemajandus	6 460 106	960 171
2.2.	Jäätmekäitlus	1 091 836	314 204
2.3.	Looduskaitse	2 454 544	612 912
2.4.	Metsandus	3 604 155	475 295
2.5.	Maapõu	333 091	26 596
2.6.	Atmosfääriõhu kaitse	1 650 479	211 147
2.7.	Keskkonnateadlikkus	2 165 124	493 633
2.8.	Kalandus	706 935	85 731
2.9.	Keskkonnakorraldus	1 068 767	43 858
2.10.	Merekeskkond	435 774	34 800
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2015		19 970 811	3 258 347
3.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2014		
3.1.	Veemajandus	3 231 056	4 631 910
3.2.	Jäätmekäitlus	41 758	698 020
3.3.	Looduskaitse	980 381	2 214 139
3.4.	Metsandus	593 946	2 758 175
3.5.	Maapõu	203 161	853 119
3.6.	Atmosfääriõhu kaitse	1 175 792	2 711 602
3.7.	Keskkonnateadlikkus	395 913	2 097 298
3.8.	Kalandus	333 099	795 541
3.9.	Keskkonnakorraldus	749 322	724 103
3.10.	Merekeskkond	153 826	476 335
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2014		7 858 253	17 960 243
4.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2013		
4.1.	Veemajandus	265 356	1 434 066
4.2.	Jäätmekäitlus	0	10 314
4.3.	Looduskaitse*	-2 020	851 174
4.4.	Metsandus	342 624	657 200
4.5.	Maapõue	0	255 594
4.6.	Atmosfääriõhu kaitse	80 954	1 164 946
4.7.	Keskkonnateadlikkus	8 613	258 775
4.8.	Kalandus	0	137 015
4.9.	Keskkonnakorraldus	0	124 051
4.10.	Merekeskkond	66 452	47 757
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2013		761 979	4 940 891
5.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2012		
5.1.	Veemajandus	200 000	212 688
5.2.	Metsandus	0	107 067
5.3.	Atmosfääriõhu kaitse	255 464	1 043 417
5.4.	Keskkonnateadlikkus*	-575	3 963
5.5.	Kalandus	0	-1 118
5.6.	Merekeskkond	0	-774
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2012		454 890	1 365 244
6.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2011		
6.1.	Looduskaitse*	0	-867

6.2.	Maapõu*	0	-286
6.3.	Atmosfääriõhu kaitse	0	205 740
6.4.	Keskkonnateadlikkus *	-11 895	-460
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2011		-11 895	204 128
7.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2010		
7.1.	Veemajandus	0	62 880
7.2.	Keskkonnateadlikkus*	-7 811	0
7.3.	Jäätmekäitlus	0	10 210
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2010		-7 811	73 090
8.	Sihtfinantseeritud keskkonnakaitsevaldkonnad 2009		
8.1.	Metsandu*	0	-69
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2009		0	-69
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2009- 2016		32 550 949	27 801 874
9.	9.1. Annetused, BONUS	0	12 308
10.	10.1. Kodumaise sihtfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks	0	9 433
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad		32 550 949	27 823 614

* Tagasi nõutud sihtfinantseerimine

Ristviide: Vaata ka lisa 14

Lisa 22: Antud välisabi kulud projektidele

Kirje nimetus		Fond/Rahastusotsus	2 016	2 015
1.	Välisabi vahendamine põhivara soetuseks			
1.1.	Projektid*	ÜF periood 2007-2013	767 790	59 856 818
1.2.	Projektid*	ERF periood 2007-2013	0	5 931 994
1.3.	Projektid*	Roheline Investeeringisskeem	0	12 865 174
1.4.	Projektid*	ESF periood 2007-2013	16 830	161 602
1.5.	Projektid*	ÜF periood 2014-2020	11 904 617	2 164 962
1.6.	Projektid*	ERF periood 2014-2020	4 975	0
	Kokku välisabi vahendamine põhivara soetuseks		12 694 212	80 980 550
2.	Välisabi kaasfinantseerimine põhivara soetuseks			
2.1.	Projektid*	LIFE, INTERREG	93 601	396 444
2.2.	Projektid*	ÜF periood 2014-2020	491 741	80 981
	Kokku välisabi kaasfinantseerimine põhivara soetuseks		585 342	477 425
3.	Välisabi kaasfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks			
3.1.	Projektid*	ÜF periood 2014-2020	345 634	197 916
3.2.	Projektid*	ÜF periood 2007-2013	5 895	0
	Kokku välisabi kaasfinantseerimise vahendamine põhivara soetuseks		351 529	197 916
4.	Välisabi vahendamine tegevuskuludeks			
4.1.	Projektid*	ÜF periood 2007-2013	0	11 148 551
4.2.	Projektid*	ERF periood 2007-2013	0	2 714 425
4.3.	Projektid*	ESF periood 2007-2013	36 361	705 215
4.4.	Projektid*	ÜF periood 2014-2020	1 724 876	581 457
4.5.	Projektid*	ERF periood 2014-2020	18 618	0
	Kokku välisabi vahendamine tegevuskuludeks		1 779 855	15 149 649
5.	Välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks			
5.1.	TA projektide ettevalmistamiseks	ÜF 2003/EE/16/P/PE/012	13 249	31 027
5.2.	Projektid*	LIFE, INTERREG	895 053	233 008
5.3.	Projektid*	ÜF periood 2014-2020	90 930	8 082
5.4.	Projektid*	ERF periood 2014-2020	13 845	0
	Kokku välisabi kaasfinantseerimine tegevuskuludeks		1 013 077	272 117
6.	Välisabi kaasfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks			
6.1.	Projektid*	ÜF periood 2014-2020	28 824	3 752
	Kokku välisabi kaasfinantseerimise vahendamine tegevuskuludeks		28 824	3 752
	Kokku antud välisabi kulud projektidele		16 452 839	97 081 408

* Kajastatud koondina

Ristviide: Vaata ka lisa 14

Lisa 23: Sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustised

Alljärgnev tabel annab ülevaate SA Keskkonnainvesteeringute Keskus nõukogu poolt vastu võetud otsustest keskkonnakaitse valdkondade sihtfinantseerimisega seotud potentsiaalsetest kohustistest seisuga 31. detsember 2016.a.

eurodes

Kirje nimetus	Nõukogu poolt vastu võetud otsused keskkonnavaldkondadele 2016	Nõukogu poolt vastu võetud otsused keskkonnavaldkondadele 2015	Potentsiaalne kohustus seisuga 31.12.2016	Potentsiaalne kohustus seisuga 31.12.2015	Sh lepinguline kohustus seisuga 31.12.2016	Sh lepinguline kohustus seisuga 31.12.2015
1. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2016						
1.1 Veemajandus	11 540 088	0	11 256 525	0	1 521 898	0
1.2 Jäätmekäitlus	1 245 672	0	841 179	0	227 931	0
1.3 Looduskaitse	3 438 231	0	2 398 363	0	687 067	0
1.4 Metsandus	4 023 779	0	2 623 546	0	1 506 433	0
1.5 Keskkonnakorraldus	1 718 069	0	1 626 539	0	100 367	0
1.6 Maapõu	2 942 364	0	1 914 157	0	1 689 615	0
1.7 Merekeskkond	506 173	0	450 333	0	414 877	0
1.8 Atmosfääriõhu kaitse	1 940 276	0	1 753 493	0	206 076	0
1.9 Keskkonnateadlikkus	2 758 955	0	1 820 688	0	1 098 003	0
1.10 Kalandus	855 863	0	788 671	0	124 139	0
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2016	30 969 471	0	25 473 494	0	7 576 406	0
2. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2015						
2.1 Veemajandus	11 730 873	16 545 529	4 049 291	15 585 358	3 436 548	1 447 164
2.2 Jäätmekäitlus	2 469 401	2 722 929	1 061 282	2 408 725	1 170 289	278 109
2.3 Looduskaitse	5 155 332	5 437 594	1 103 426	4 748 216	1 201 928	751 437
2.4 Metsandus	5 098 490	5 195 311	459 612	3 762 286	627 982	2 714 155
2.5 Keskkonnakorraldus	1 837 508	2 030 706	708 050	1 977 028	668 930	107 112
2.6 Maapõu	841 002	750 022	412 449	723 426	405 792	152 850
2.7 Merekeskkond	1 015 955	1 026 705	520 611	942 653	443 986	74 421
2.8 Atmosfääriõhu kaitse	3 234 274	3 424 671	1 312 241	3 174 319	1 402 604	488 045
2.9 Keskkonnateadlikkus	3 042 527	3 244 013	247 416	2 297 140	363 785	989 636
2.10 Kalandus	1 188 136	1 204 767	335 273	1 112 036	347 890	122 722
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2015	35 613 498	41 582 247	10 209 651	36 731 187	10 069 736	7 125 650
3. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2014						
3.1 Veemajandus	9 333 052	9 856 190	356 600	3 946 174	233 482	3 030 534
3.2 Jäätmekäitlus	1 153 113	1 153 730	0	42 375	0	69 233
3.3 Looduskaitse	3 854 453	4 039 686	128 768	1 211 524	19 946	1 102 236
3.4 Metsandus	3 579 283	3 631 225	25 690	369 591	25 690	495 660
3.5 Keskkonnakorraldus	1 904 918	1 998 644	177 694	1 020 741	177 694	989 280
3.6 Maapõu	1 172 015	1 205 419	0	173 106	0	291 557
3.7 Merekeskkond	687 984	702 953	0	128 816	0	128 816
3.8 Atmosfääriõhu kaitse	7 242 913	7 284 527	2 757 665	4 039 749	2 414 953	4 100 507
3.9 Keskkonnateadlikkus	3 263 998	3 366 317	3 417	370 164	18 378	467 092
3.10 Kalandus	1 601 444	1 670 092	0	308 284	9 232	331 075
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2014	33 793 173	34 908 782	3 449 833	11 610 523	2 899 376	11 005 990
4. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2013						
4.1 Veemajandus	9 268 431	9 279 563	81 114	283 102	81 114	290 698
4.2 Jäätmekäitlus	1 460 288	1 460 288	0	0	0	5 196
4.3 Looduskaitse	3 711 705	3 746 032	15 841	46 537	15 841	76 271
4.4 Metsandus	2 778 652	2 778 652	275 466	618 090	275 466	618 090
4.5 Keskkonnakorraldus	1 102 001	1 102 001	0	0	0	0
4.6 Maapõu	797 206	797 206	0	0	0	0
4.7 Merekeskkond	307 298	308 336	0	67 490	0	67 490
4.8 Atmosfääriõhu kaitse	3 496 785	3 501 741	0	85 909	0	173 781
4.9 Keskkonnateadlikkus	3 308 019	3 325 532	0	13 800	0	24 196
4.10 Kalandus	1 697 256	1 697 256	44 520	44 520	44 520	44 520
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2013	27 927 641	27 996 607	416 942	1 159 449	416 942	1 300 243
5. Keskkonnakaitsevaldkonnad 2012						
5.1 Veemajandus	16 799 828	16 799 828	0	0	0	0
5.2 Jäätmekäitlus	303 678	303 678	0	0	0	0
5.3 Looduskaitse	4 488 730	4 488 730	0	0	0	0
5.4 Metsandus	3 789 646	3 789 646	0	0	0	0
5.5 Keskkonnakorraldus	690 464	690 464	0	0	0	0
5.6 Maapõu	587 067	587 862	0	0	0	0

5.7	Merekeskkond	391 069	391 069	0	0	0	0
5.8	Atmosfääriõhu kaitse	5 930 209	5 930 209	0	255 464	0	255 464
5.9	Keskkonnateadlikkus	2 694 548	2 694 548	0	0	0	0
5.10	Maakondlik keskkonnateadlikkus	1 247 807	1 247 807	0	0	0	0
5.11	Kalandus	1 115 765	1 116 965	0	0	0	0
5.12	Maakondlik	785 471	785 471	0	0	0	0
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2012		38 824 282	38 826 276	0	255 464	0	255 464
Kokku keskkonnakaitsevaldkonnad 2012-2016		167 128 066	143 313 912	39 549 919	49 756 623	20 962 459	19 687 347

Ristviide: Vaata ka lisa 10

Lisa 24: Välisabi finantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustised

eurodes												
Jrk	Nimetus	Toetuse periood	Summa rahastusotsus/nõukogu otsus 31.12.2016	Summa rahastusotsus/nõukogu otsus 31.12.2015	Tehtud väljamakseid seisuga 31.12.2016	Tehtud väljamakseid seisuga 31.12.2015	Kohustus bilansis 31.12.16	Kohustus bilansis 31.12.15	Lõpetatud projektid/kasutatamata toetus 31.12.2016	Lõpetatud projektid/kasutatamata toetus 31.12.2015	Potentsiaalne kohustus 31.12.2016	Potentsiaalne kohustus 31.12.2015
Välisabi vahendamine projektide finantseerimiseks												
1.	finantseerimiseks		917 646 843	859 540 623	743 440 043	781 448 341	2 966 355	7 411 831	17 241 973	19 698 757	153 998 472	48 309 348
	Ühtekuuluvusfondist rahastatavad											
1.1.	projektid *	Periood 2007-2013	640 458 012	641 932 523	625 827 881	619 858 195	-93 799	5 108 098	14 723 930	14 549 394	0	0
1.2.	ERDFist rahastatavad projektid	Periood 2007-2013	103 370 251	103 370 251	101 112 656	100 120 590	0	992 066	2 257 596	2 060 353	0	0
1.3.	ESFist rahastatavad projektid	Periood 2007-2013	3 170 801	3 170 801	3 160 155	3 059 112	0	47 006	10 646	6 415	0	0
	Ühtekuuluvusfondist rahastatavad											
1.4.	projektid	Periood 2014-2020	170 144 828	50 601 613	13 323 534	1 481 758	3 052 378	1 264 661	249 801	25 646	153 519 115	47 829 548
1.5.	ERDFist rahastatavad projektid	Periood 2014-2020	502 950	479 800	15 817	0	7 776	0	0	0	479 357	479 800
1.6.	RIS rakendamine Austria I Kaugkõite		0	11 438 873	0	11 085 256	0	0	0	353 617	0	0
1.7.	RIS rakendamine Austria II Kaugkõite		0	11 996 401	0	11 996 401	0	0	0	0	0	0
	RIS rakendamine Austria III Kaugkõite											
1.8.	rekonstrueerimine KKM		0	7 816 102	0	6 841 069	0	0	0	975 033	0	0
1.9.	RIS rakendamine Tuuleenergia MKM		0	12 615 412	0	12 455 535	0	0	0	159 876	0	0
	RIS rakendamine välisvalgustuse											
1.10.	rekonstrueerimine MKM		0	16 118 846	0	14 550 424	0	0	0	1 568 421	0	0
Välisabi kaasfinantseerimise projektide finantseerimiseks												
2.	projektid LIFE, INTERREG jt		14 629 981	10 156 705	5 030 323	4 642 505	202 861	198 253	0	0	9 396 797	5 315 947
2.1.	Projektid LIFE, INTERREG jt		7 226 044	7 737 505	4 272 914	3 521 050	148 197	166 440	0	0	2 804 933	4 050 014
2.2.	Projektid ÜF	Periood 2007-2013	0	1 017 256	0	990 097	0	7 757	0	0	0	19 402
2.3.	Projektid ÜF ja ERDF	Periood 2014-2020	7 403 937	1 401 944	757 408	131 358	54 664	24 057	0	0	6 591 864	1 246 530
Välisabi riidliku kaasfinantseerimise vahendamine												
3.	projektid ÜF		12 846 235	2 347 882	432 598	198 648	143 527	3 020	0	0	12 270 109	2 146 215
3.1.	Projektid ÜF	Periood 2014-2020	12 846 235	2 347 882	432 598	198 648	143 527	3 020	0	0	12 270 109	2 146 215
Kokku välisabi finantseerimisega seotud potentsiaalsed kohustised												
			945 123 059	872 045 211	748 902 964	786 289 494	3 312 743	7 613 103	17 241 973	19 698 757	175 665 378	55 771 510

* Miuusega on toetuse tagasinõue, mis on bilansipädevaks laekumata

Ristviide: Vaata ka lisa 10